

310602 ప్రతిదినము పకటింపఁబడును

Vol. 9. } ఔన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 20-వ తేది మంగళవారము } No. 269
సంపుటము ౯ } ఉండుభి నా మ శం వ త్స ర ము, ఘట్టణమాస శుద్ధ చవితి ౪. } సంచిక ౨౬౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు మంచిమందు

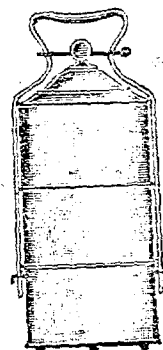
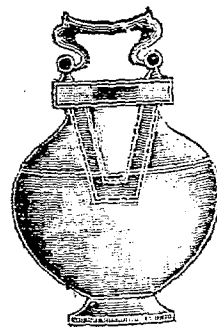
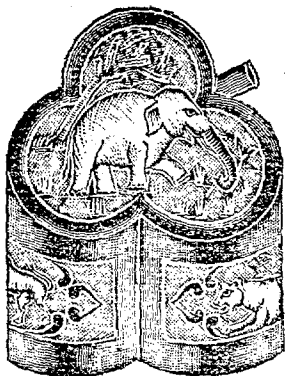
అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయిన మందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాను, అమందులవలన మోసముగలుగను. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను వెలుగుచు

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

యిదేకదామంచితరుణము?

ఔను. మీకు కావలసిన వెండినగలను కొనుటకు ఇదే మంచి సమయము. వెండిధర హెచ్చినపిదప చింతింపకుడు. మీ గృహములకు కావలసిన వెండిసామానులు, మీరు కోరినరీతిగా, కోరినవేళకు తయారుచేసి యిచ్చెదము. మంచి చొక్కపు వెండితో యంత్రసహాయమున బాగుగా చేయించెదము. ధర, ఎంత ఎత్తులో కావలసినది మొదలగునవి వ్రాసిన తెలుపబడును.

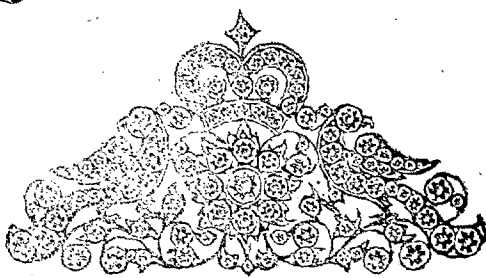
ఇండియన్ జ్యాయలరి మార్పు, నగరవేట బెంగుళూరు, సిటీ.

చిత్ర విచిత్ర పనులకు వేరుపొందిన వారెవరు? (8)

వంకీలు వజ్రాణ్ణమునకు
ఉపయోగించునట్టి
కేపులు చెక్కిన
మోపు

ధర రు. 45

,, రు. 85

ఈ విషయమై విశేషముగా వ్రాయనవసరములేదు. మేము మిమ్ములను కోరునది అంతయు ఒకదా ఒక బేరము మా వద్ద చేయుటయే తరువాత

అన్నియు మీకే విశేషము కాగలదు. ఎట్టి రకము పురమాషి నగలనైనను మాట ప్రకారము సకాలములో తయారుచేసి ఇవ్వగలము. చొక్కపు సీమవెండికి, బంగారుకు పూచీ ఇవ్వబడును.

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టికంపెనీ, నగలవర్తకులు నెం. 25 చై నాబాబుల మద్రాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి సువాసనగా నుండును. తొంబూలములో గాని విడిగా గాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక, అశీర్వము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, న్నిపాశము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు, శివజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనొప్పలు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కీది వ్రజాయుధమువలె పనిచేయును. నెలకొలిది సీసాలు విశయ మగుచున్నవి. (8851)-8
200 మాత్రలసీసా 1-కి రు. 0-4-0; డబ్బా సీసాలు రు. 2-0-0

వి. పి. చార్జి సెన్సిటివ్ వాడు 0-6-0.

పి.సి. ఏ. అండు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

నూతన పట్టువస్త్రముల పావు

ఇప్పుడే తెరవబడినది

చైనా, జపాను, కాశీ, బెంగళూరు, కంచి మొదలగు స్థలములనుండి పలురకముల పట్టువస్త్రములు కొత్తగా తేల్పించియున్నాము.

ఇవిగల పురుషులకు కొట్టుకు కావలసిన వట్టుగడ్డలు, ట్రీజులు, స్త్రీలకు కావలసిన పట్టు జువీలు సాదాలోను, గీతలలోను అనేక రకముల లో గలవు.

మిక్కిలి సరకులు శ్రీకృష్ణమైసరి

నత్రామదాన్ కిషన్ చందు

మద్రాసు సిల్క్ ఎంపోరియం

81, 82, రత్నబజారు, మద్రాసు.

మద్రాసు గ్రహించవలెను

మేము మద్రాసు నుండి కొన్ని ఖండునాణ్యతలను తయారుచేయుచున్నాము. మేము మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు ప్రతిష్ఠించిన ప్రతిమాట్రిక్టున అమ్మచున్నవి. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనట్లు పంపిణీ చేసినట్లు బాధలు పడెను. ఇట్టి పట్టులను తయారుచేయుచు మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచున్నాడు. సరకుమోసము తెలుపుకొనుటకు గాను మా బట్టలు ప్రతిఖండుకాపైని మాపేరువున్న బొమ్మకంటి అంటించి యీ నాణ్యము మోసపుచ్చు లేనట్లుకంటి కొట్టుబట్టలు మాని కాదని గ్రహించవలెను. మేము మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు ప్రతిష్ఠించిన ప్రతిమాట్రిక్టున అమ్మచున్నవి. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనట్లు పంపిణీ చేసినట్లు బాధలు పడెను. ఇట్టి పట్టులను తయారుచేయుచు మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచున్నాడు. సరకుమోసము తెలుపుకొనుటకు గాను మా బట్టలు ప్రతిఖండుకాపైని మాపేరువున్న బొమ్మకంటి అంటించి యీ నాణ్యము మోసపుచ్చు లేనట్లుకంటి కొట్టుబట్టలు మాని కాదని గ్రహించవలెను.

అలిగ్రాఫ్ ఆడ్రెస్సు, ముప్పన సోమరాజు, వీరాజు అంబేద్కర్, వెదాపురము, గోదావరి జిల్లా.

ఏజెంట్లు కావలెను

“నూర్జహాను” మార్కు-గల మా నువ్వునీడ్ల మైన, వాసనలేని కిరసనాయిలును కొనుటకు ఏజెంట్లు కావలెను. మా నేదీపములు, మోటారు కారులు మొదలగువాటికి చాల ఉపయోగకరముగా నుండును. దీనిపట్టునిమిత్తమై రూ 1000/- రొఖముగా తీసుకొని ఖుద్దునవచ్చి ఏర్పాటు చేసుకొనవలెను.

Managing Director
Nedungadi Bros Ltd,
P.O Cochin (Malabar Coast)

నోటీసు

1923, 24 సంవత్సరమునకు చీరాల మునిసిపాలిటీ ట్యాక్సుగేట్లు మార్చెట్టు కార్డు ప్రాండ్లు వగయిరా వేలములు 26-2-1923 తేదీన చీరాల మునిసిపల్ ఆఫీసువద్ద ఉదయం 11 గంటలు మొదలు జరుపబడును.

మునిసిపల్ ఆఫీసు, చీరాల, 15-2-1923 ఆర్. సుబ్బారావు, క్రైమక.

మూలవ్యాస నెహ్రూ పండితుల ఉపన్యాసములు

112 పేజీలు ఖరీదు 0-6-0 చిరునామా:- శ్రీ. సుబ్బారావు, తణుకు కృష్ణాజిల్లా.

పాన్నురు సభ

నాయకులు ఖద్దరునమ్మట నాయకులకు స్వాగతము

గ్రామమున పీఠులన్నియును తచ్చుతోరణములతోడ నలంకరింపబడినవి. దేశభక్తులందరూ ఈ నెల 15 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ౧౨ గంటలబండికి దిగిరి. నాయకుల నందరిని “మహా వీర హనుమాన్ తాలిఖానా” వారు ఫలహారములతో ఆహ్వానింప నచ్చటికి జనిరి. ఈ తాలిఖానాను ఇప్పటికి సంకల్పరము క్రిము శ్రీమాన్ పాతూరి అప్పయ్యకాశ్రీగారు కార్యనిర్వాహకులుగా నుండి నడిపించుచుండిరి. ప్రస్తుతము కె. సంపత్కుమారాచార్యులుగారి నాయకత్వమున నడుపబడుచుండెను. ప్రస్తుతము ముప్పదిమంది విద్యార్థులు యీ తాలిఖానాలో దేహదీక్షను నొందుచుండిరి. పాన్సత్వపద్ధతిని పూర్తి విధనాడి, అతిథులకు నాయకులకు నారింజ, అరటిపండ్లను, గులాబీపానీయమును నిచ్చిరి. ఈ తాలిఖానాను కార్యనిర్వాహకుడైన అప్పయ్యగారిచే యీ ఫలారు లాంగంబడినవి.

నాయకులు ఖద్దరు నమ్మట

మధ్యాహ్నము నుమారు ౩ 1/2 గంటలకు నాయకులు పీఠులయందు ఖద్దరును అమ్మటకు బయలుదేరిరి. శ్రీ శివస్వామి శాస్త్రిగారు, వద్ది రాధాకృష్ణయ్య, తాడేపల్లి నుండరామయ్యగార్లు ఒకజతగ బయలుదేరి వెద్దబజారునకు వెళ్లిరి. గొల్లపూడి సీతారామకాశ్రీ, మాచిరాజు రామమూర్తి, పాతూరి చిన్ని లోనయ్యగార్లు యింక కొందరును ఒక జతగ బయలుదేరి బ్రాహ్మజాతికి జనిరి.

దేశ రేగింపు

సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు అమ్మకము చాలించి మంగళవాణిగములతోడను జాతీయగీతములతోడను స్వస్తి వాచకములతోడను దేవాలయము మీదుగ నుత్తరగింపు బయలుదేరిరి.

బహిరంగ సభ

దైవ ప్రార్థనతో సభా ప్రారంభమయ్యెను. శ్రీ శివస్వామి శాస్త్రిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. గొల్లపూడి సీతారామకాశ్రీ, వేదాంతం నరసింహాచార్యులు, కన్నెగంటి నూర్జహానాబుల చాదరి, వేదాంతం లక్ష్మీకాంతం, అనంతరావు (పాతులూరు), అప్పయ్యకాశ్రీ, గొసుపేగ్ సాహెబ్, వద్ది రాధాకృష్ణయ్య, మాచిరాజు రామమూర్తి, మాచిరాజు అప్పారావు, తాడేపల్లి నుండరామయ్య, ఓగిరాల వేంకటాచల దీక్షితులు విజయూరి భావనాచార్యులుగార్లు మున్నగు ప్రముఖులు పాల్గొనవచ్చిరి. వేదాంతం లక్ష్మీకాంతముగారు దైవ ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమయ్యెను.

ఈ ప్రదేశముననే గడచినవత్సరము జనవరి 12 వ తేదీ, వస్తుల అపురవ విషయమై జిల్లా సంఘ సభ జరిగి వత్సము కాసనాతికమున మొదటి శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు జనిన దేశభక్తుల నందరిని ఆహ్వానించుటకు యీసభ కూర్చబడినదియును, ఇట్టి తత్ఫలితము లందరును యీ వేదిక నలంకరించు గోదెద ననియును అభ్యుదయ కోటన పిమ్మట నాయకులందరును వేదిక నలంకరించిరి.

అంతట స్వాగతపత్రమును గ్రామకాంగ్రెసు కార్యదర్శులగు పాతూరి లోనయ్యకాశ్రీగారు చదివిరి.

స్వాగతపత్రము

శ్రీమాన్ మహాశయప్రతిష్ఠ ప్రపంచ విజ్ఞానసాక్షిక ప్రయత్నసమర్థవధాన ప్రణాళికా ప్రథమ ప్రదర్శన భర్తృవర్జిత లారా, దేశభక్తులారా! మీజే వందనలు లాచరించుచున్నా రను.

ఒకటి: కార్యదీక్షాపత్రమును, సర్వదేశీయాంగీకృత లాలోత్తరనాయకులకు నగు మహాత్మునిచే ప్రదర్శితాత్మకేవో విశేషమున ప్రచ్చుంబగు భవదీయ త్యాగకైర్యాది లక్షణ విశిష్టత్వము విశ్వాగ్రంబుల ప్రస్థంబులై భారతదేశ దైవ తేజః శుభ్రీధి నొందింపజేసిన వీర నతియోక్తి కాశేరదు.

సన్మానించుటయన నెడలను శ్రీయుతుల దర్శనభాగ్యం బబ్బుటయే జగ్గసార్థకృత్యంబుగ నెంచి యిచటి కావ్య నిందితిమిగాని మాత్రకి మేమెఱుంగక గాదు! విజ్ఞాన నిష్ఠులగు తమజొంటు ఇట్టి స్వల్పగౌరవంబుల నాకింపని తెలియక గాదు.

శ్రీకృష్ణజన్మస్థానావాసముచే ద్వి డ్వికం బగు మీ స్వరాజ్య సంపాదన దీక్షాబలంబున గయా తీర్థానంబుల చే నుండంతట నాచరణలో డెట్టి త్వరలో స్వరాజ్యభోగ మభిషేకము మీకు సర్వేశ్వరుం డాయురాకోగ్యంబుల ననవంత బొసంగుగాది!

సర్వజనాన్యుభవోభంకు దురుభి సం బంగ గ్రామవాసులు, గ్రామకాంగ్రెసు పాన్నురు సంఘసభ్యులు

తదనంతరము చల్లారీచ్యయ్యకాశ్రీగారిచే రఘుంబడిన స్వాగతపత్రములు జెంచు రంగారావుగారిచే (శ్రీ: పూడి) చదువబడిన

శ్రీయుత సీతారామకాశ్రీగారు

స్వాగతపత్రమునకు జవాబిచ్చుచు శ్రీగొల్లపూడి సీతారామకాశ్రీగారు యిట్లు నడిపిరి

“గతవత్సరము యిచ్చట సభ జరిగినప్పుడు మా మిచ్చలు చెప్పినట్లుల యీవృత్తము అకులకూడ కనబడవలె జనా కీర్తమై యుండెను. ఇప్పుడుగూడ యీ అవరణమంతయు ప్రజలచే నిండియుండెను. కొందరు ప్రజలలో నుత్సాహము లేదని కలెంచుచుండిరి. అది పారబాటు అభిప్రాయము. ఉత్సాహము ప్రవాహమువంటిది. వర్షాకాలమున నదులు పొంగి పొలి కట్టులు తెగునట్లు ప్రవహించును అనదులే ఎంతాకాలమున ప్రవాహములేక కాలక్షుడు ఏర్పడును. ప్రజలకు నుత్సాహ కక్రియే లేనియెడల యీసన్మానములను ముఖ్యాంగముగ భనమును ఎట్లు ఏర్పడును. ప్రజలలో ఏమాత్రమును నుత్సాహము లేక లేదు. ఇదియునుగాక శ్రీకృష్ణ జన్మస్థానమునుండి వచ్చిన మమ్ములను చాలమంది సంతరించి మాట్లాడియుండిరి. ప్రస్తుతము సభలతో నిమిత్తములేదు. హాయి 2 వత్సరములు సభలతో కాలము గడపితిమి. ముఖ్యముగ నిర్వ్యాకాంక్షకు మే. కొనసాగవలయును. అందు ఖద్దరు ముఖ్యము.

200 కోట్ల గజములగుడ్డ అమ్మకమునకు కోల్పోతిమి ఇందుకు 50 కోట్ల గజముల గుడ్డను కాశ్రీతముగ కోల్పోతిమి. ఇందులకు హిందూదేశమువారు ఖద్దరు కయారు చేసికొనుటయే కారణము. ఎట్లులే నను150 కోట్ల గజముల గుడ్డను హిందూదేశము కొనునట్లుల ఏర్పరచుకొనవలయునని లాల్ బేగ్ సంఘాధ్యక్షుడు నుజివెను. ఇందునుబట్టి ఏమి లేదుమన్నది? మన ముఖ్యకర్త వ్యయ మనకండ్లయెడలనే యేర్పడియున్నది. ఇంతే కాకుండా యీ దేశమునకు ఖద్దరే తగినది. చలికాలమున వెచ్చగనుండును. ఎండ కాలమున చల్లగ నుండును, ఇచ్చటి విశేష గుడ్డలకు ఖద్దరు పెట్టుదాని లో మాపాయికి బిడవ కంటు ఖద్దరువెట్టిన శుభమైన ఖద్దరువచ్చుచు గాన ఖద్దరు ముఖ్యమని ఆంగ్లేయులలో నోరునుడిచిరి. గాంధీమహాత్ముడు జైకోలికా సవర్ణి కాగనోల్లంఘనమును యిచ్చట వత్తుల అపురవలయును సవర్ణి కాగనోల్లంఘనమును యిచ్చట వత్తుల అపురవలయును జేర్చుచుండిరి. ఇంతలో చారిత్రా రామకంఠములు జరిగెను. అందు 21 మంది పోలీసులు వధించిరి. వధించినవారి కాంగ్రెసు సభ్యులై నను కాకున్నను, అది మహాగర్హస్థము. అంతచేత మహాత్ముడు తన కార్యమును నిలుపుటచేసెను. అంతచేతనే మహాత్ముడు జైలు సంప్రాప్తమయ్యెను. అభిమానముచే నొంగబడిన యీ స్వాగతమునకు సామర్థ్యంబు మనసోదరబృందము తనపున మీకు వందనంబుల అచరించుచున్నాను” అని కాశ్రీ గారు మునుపును వాగ్ధరి ప్రహరింపజేసిరి. మాచిరాజు రామమూర్తి, గొసుపేగ్ సాహెబ్, పాతూరి అప్పయ్యకాశ్రీగార్లు ముచ్చటించిన పిదప పుస్తక లక్ష్మీనారాయణగారు లక్ష్మీనారాయణగారు

“పాన్నురుగ్రామము అనాదికండియును చారిత్రక ప్రసిద్ధమైనది. ప్రస్తుతచారిత్రకయుగమున ప్రసిద్ధిపొందుచున్నది. ఆత్మ బలమును భౌతిక బలమును జీవించింపజేయబాలను ఏవిమానములు గాని, బాంబులు గాని, ఫిరంగులు గాని, గవర్నరులు గాని, కర్నూర్ జనరలు గాని, అడంచుటకు శక్తిలేదు. ఈ యుద్ధమును భర్తృముతో గూడిన యుద్ధము. దైవము అని యొందుండి భర్తృమ గుండెయుండినయెడల యీ యుద్ధమును సఫలత పొందునని లక్ష్మీనారాయణగారు చెప్పిరి. కన్నెగంటి నూర్జహానాబుల గారు లక్ష్మీనారాయణగారు మాట్లాడినవిట్లు అభ్యుదయలకు వందనలతో రాత్రి 8 గంటలకు సభముగింపబడినది యెల్ల గ్రా.వి.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక వండిది డబ్బి 1-8 0-6-0 మూత్రకే అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు-బొంబాయి

అవుగ్గిరినూ 20 షిక్కిలు	రూ 140
మొట్టొక్కవూ 20 షిక్కిలు	రూ 140
నింనాంబూర్కు 20 షిక్కిలు	రూ 140
మొత్తం 16 షిక్కిలు	రూ 125

తృతీయ మహారాష్ట్ర పరిషత్తు

కరివీరవీర శ్రీశంకరాచార్యుల
యువ న్యాయము

పరమతముల నవలంబించిన హిందువుల మరల
హిందూమతమున జేర్చవలయును.

యెత్తునూ, ఫిబ్రవరి 17:—ఈ దినమునను 9 గంటలకు భారతమునాటక భవనమున తృతీయ మహారాష్ట్ర పరిషత్తు గలనాడే జరిగెను. కరివీరవీర శ్రీశంకరాచార్యులు ఆగ్రాసాధి పత్యము వహించిరి. ఆస్థిరాష్ట్రములనుండి ముఖ్యముగా మహారాష్ట్రమునుండి వచ్చిన అనేకమంది గొప్పగొప్ప పండితులు సభ కలంకరించి యుండిరి. కాసనభ్యులుగూ డి. కే. కేసుగారు చిన్నదైనను గుర్తింపదగిన యాపవాదము గావించి ప్రతి నిధిప్రేక్షకులకు స్వార్థము నొసంగిరి. పిమ్మట జగద్గురువుల వారు అచ్చుపడిన తమ యభ్యుత్థికోపవాదమును చదువ ప్రారంభించిరి. అందుగా కొన్ని భగవంతుల క్రింద బొందుపఱచితిమి:— ప్రస్తుత సాంఘికతాకాచిత్యముగను ఇప్పుడు నామకార్యము హిందూమతమున నొలువబడుదాని స్థల సంస్కరించి, జీవశీల నొసంగుట ముఖ్యమగునని పూర్వకాలమున గూడ అట్టి సంస్కారము అత్యంత కష్టమని తోచిన పుడు మహాబులు మతము అసంస్కరించుచుండి రనుటకు ప్రబలసిద్ధాంతములు కలవు. ఎల్లపుడు మారుచున్న యీ ప్రపంచపరిస్థితుల కనుకూలముగ మారుచు తనకై భవ్యమును నడవక నిలుపుకొనుట హిందూమతమునకు సహజమైన దని ఇందువలన తేలును.

పరదేశీయ ప్రజలు భారతభూమిని జయించి తమ నాగర కర్తలను నాటుటకు ప్రయత్నించినందుననే మహా పురాతనమైన మతము ధీమాదశకుండినది. ఆయన అచ్చడపుడు పతితమగు భర్త మును పునరుద్ధరించుటకు కొంతమంది ప్రయత్నించుచున్నారని. భారతగర్భ భృవిభవనము సర్వప్రజల సమానత్వమునై నాధార పడినది. అందువలన సంఘమును మాతృజేతమున నేపించుటకు అందరికీ తగిన యవకాశములు కలుగుచుండెడివి. మానవపరిణామ ప్రాప్తికై హిందూమత మొనరించిన సానకూలములలో నిదియొకటి. రాజకీయస్వాతంత్ర్యమునకై ప్రస్తుతముదరుగుచున్న తీవ్రాంధోళాచార్యులు, కోనాల్మపేటపురుషోత్తమప్రసాద్ ప్రతిచీవాగ్రకములకు సంబంధించిన సంఘర్షణమును చూపుచున్నది. ఈ సమామన సమిప్రసాధాన్యముగ గుర్తింపదగిన జేతనగా, నేపాదర్శకాజేతమున నుత్సాహము లగు రామమోహనరాయ, దయానంద, స్వామి వివేకానంద, స్వామి కావతీర్థ, లోకమాన్య తిలక్, బాబు జరవింధాను, డాక్టరు వెంకటయ్య మొదలగు ప్రముఖుల వాదములలో హిందూమతము విప్లవించి, విదేశాదర్శకములకు ప్రాతిహేయము నెదుర్కొని, భారతజాతిని నడుగంటుచుండ కాపాడ గలిగెను.

నాంధ్రులు వారు మతసంబంధముగు విషయములలో శ్రద్ధము కల్పించి, కొన్ని చాలాశోచనీయమగుసంగతి. ఈశోక్త్యము మతసంఘములకే కలిగియుండిన బాగుండును. ఈయనకనరజోక్త్యములవలన కలుగు ఫలము చాలకాలముయినవరకు సరుంజనముగ నుండజాలదు. హిందూమతాన్నియొకప్పుడై మొదలగు సమస్యల పరిష్కారించుటకై రాజకీయసభయగు కాంగ్రెసువారు జోక్త్యము కల్పించి కొన్నిసమయములకొకపాటుగా గావచ్చును. ఈసభ్యుల భవిష్యత్తులయొద్దకి మాటాధారమని అందరెరింగినదే.

ఈసభ పురావస్తుశాస్త్రముల వారిలేన పండితుల కై ప్రీతి యేమనగా, మీ విధియంతయును వాని నెఱవేర్చుకొని నడచి, మతము నుచిరికిని సంస్కరించి జీవకళ దారపోయితి, ఇందులకు ప్రతికూలముగ నెన్నియో కష్టములు కలవు.

సమము కర్తమనమున తమిళమే పరిష్కరింపదగిన సమస్య, అన్యమతములతోనికేబోయిన హిందువులను మరల హిందూమతములోనికి నలుపుకొనుట, మలబారునందు మొన్న జరిగిన విప్లవ కాలమున బలవంతున మహామృదీయమతము నవలంబించిన హిందువుల నురల హిందూమతములోనికి జేర్చుచున్నది అచటి పండితులు తీర్మానించిరి. ఇది చాల శ్రేష్టమైన ట్టి భర్తమృదు. ఇట్లే బౌరంగ కేబు పాదు సాకామనాడు జలంతమున మహామృదీయమైన రాజపురుల మరల హిందూమతములోనికి జేర్చుకొను నేర్పాట్లు జేయవలయును. ప్రస్తుతిపు కాసనభ్యుల సాంఘికకాసనము లెన్నియో జేసి, ప్రభుత్వమున రే మాట్టులు యెత్తుచుజేయుచున్నది. ముఖ్యముగా అస్పృశ్యత, అబ్రాహ్మణ సమస్యల మనమిది గుర్తింపవచ్చును. ఈసమస్యలకు శాస్త్రీయముగ పరిష్కరింపదగినవి. శ్రీ, రాజకీయమైననెన్ని, మతసాంఘిక మొననెన్ని,

సామ్రాజ్య శాసనసభ

సైనికోద్యోగముల భారతీయుల కొనగట
(నిన్నటి తరువాయి)

అబ్దులు కాశిముగారు:— సోదాటములందు భారతీయుల వరాశ్రమమును పోరుషమును కర్మిపోవుటకు బిటిషు ప్రభుత్వమే కారణము. ప్రజలందు నమ్మకముంచి నవ్వడే మొగలు ప్రభుత్వము స్థిరమగుటలమును సంపాదించెను. సంస్కరణలం దవలంబించిన విధానము కొంతవరకు పడేపడే సంశయములతోడను నడచుచు నడచుచు అనుమానముతో నిలచుట మొదలగు కార్యములతో నిండియున్నది. ఇది యుచితముగాదు. కొన్ని సమయములం దిందుచే నపాయములుగూడ గలుగను. సరియొక్క బిట్టలను-భర్తబిట్టలను ప్రేమచేగాక-నడచుట నేర్చుకొని సామర్థ్యవంతు లగుచుకేమోయిన నుడేకముతో నెల్లప్పుడుచేతులయందుచుకొని పెంచునవలె తల్లివల్లె ప్రభుత్వమువారిని వర్తిపనిండు. అప్పుడు భారతదేశమును తుడివరకును ప్రాంతలాడు స్థితియందే యుంచగలరు. దేశీయులందు వన్యకముందిభారతకార్య దర్శిని ప్రభుత్వమువారికిని నడచినయెత్తరములపకటిం చెదరని నమ్మకము. భారతీయులపరమోన్న విధానమునం చాలస్వము మొనర్చియెడ, పటాలములకే అసంతృప్తి జనించి విచారకరఫలితములకు గారణము గావచ్చును. అట్లే ప్రాంతపులు, తాము ప్రభుత్వమున భారతీయుల జనియ, తరువాత రెండవవార మనియు నమ్మిన యెడల వారి భావిస్థితిని వారేమిష్కరించు కొనగలరు.

టి. ఇ. మామూరుగారు:—యామినిఖాన్, శేషగిరిఅయ్య దుగార్లు తమ యువపాదనలను తదుక్షణికోసంలేని గోరెను. సైన్యాధిపతిగారి ప్రకటనమువలన, నాకు కొంత భారము కలిగినట్లుండెను. ఇందువలన బిటిషువారి భారము కొంతగైక, సైనికశాఖయందు ఇంతవరకును భారతీయులను బిటిషువారును అభివృద్ధిపరచిన సోదర భావమునకు ఇకపాడ పట్టుదవదలంచి విచారించితిని నూతనముగ భారతీయుల పరమోన్నువదిన పటాలములు, ఇంతవరకును భారత పటాలములు గావించిన గొప్ప కార్యమున, అంతటి ప్రతిభతో నిర్వర్తింపగలవా యని సంశయించుచుంటిని. చరిత్రయందలి పూర్వపు విషయములు తిరిగి ప్రదర్శింపబడకుండుగాక. నేను వెలిసిన, ప్రాచీన దండయాత్రలందు భారత పటాలములు వెనుకపడుటకు వారి పరాక్రమ లోపముగాదు. వారందరను ఒక్క నాయకుని ఆధిపత్యమున నుండుటకు తగిన క్రమశిక్ష లేకపోవుటయే కారణము.

జవ్వాలాగారు:—ప్రభుత్వవారి ప్రకటనయొక్క స్వభావమును వెలిసికొనుటకు గాను, మాయిసుగారి దీర్ఘవాక్యాన్ని జననరములేదు. భారత ప్రాచీనచరిత్రమును గురించి వారియవస్థాస్వము, అపార్థమును గల్పించుచున్నది. కాలము మారినట్లే భారత పటాలములుగూడ మారెను. సేనాధిపతిగారు, విదేశదండయాత్రల భయమును గురించియు, దేశములోని కాంతమును గురించియు, నుడివెను. ఈభయములే దేశముందులేనో తెలియకున్నది. ఇంగ్లండునకిట్టి భయములేదా. దేశీయ కాంతికాంత ప్రయోగమున పోషించుట చాల అంద్యకార్యము. అది పోలీసు వారి కార్యము

శేషగిరి అయ్యురగారి సవరణ వోటునకు జెట్టుబడగా నిరాకరింప బడెను. 28 అనుకూలముగను 54 ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నిచ్చిరి. సభవారంతట పునరీక్షలకు లేచిరి.

కాసనభవవారు పునరీక్షలము తిరిగిసమావేశమయి, యామినిఖాన్ గారి తీర్మానమునై చర్య తిరిగి ప్రారంభింపబడెను.

జాక్షరు గారు:—సవరణ సమపాదించెను. సైన్యాధిపతి గారి ప్రకటనకు కృతజ్ఞతను చెబుచును, సైనికసామర్థ్యమునకు భంగమురాకుండుట కపునరమగు కనిష్టసంఖ్యల బిటిషు అధికారులనుకలి మిగిలిన స్థానముల నిన్నిటిని భారతీయులవే మొనర్చుటగా నొకప్రజాశీలను తయారుజేయవలెనని సవరణయందు హిందూమతోద్ధాంతులయందే యుద్ధవినించినది. వారి సంపూర్ణ సహాయముండిననే అత్యధిభివృద్ధిశోందునది. హిందువులందరు భృమండలము సర్వసమముల సాపించి, మతోద్ధారణకై పాటుపడవలయును. వీహాధి రాష్ట్రమున, ముఖ్యముగా యోత్యలు జిల్లాయందు బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ సంఘర్షణలే మిచే, ఆయుధ్యము దిగ్విజయముగ అభివృద్ధి పొందగలదు. తామందరు-పాటుపడి ఇతరభారతరాష్ట్రములవారికి ఆదర్శక ప్రాయము కండు. జేవుడు మనయంద్యమమునకు బల మొసంగుగాక!

విషయనిర్ణాయక శ్రేణి మధ్యాహ్నము సమావేశమగును. అహింగసభ లేపు జరుగును విషయనిర్ణాయక సభయందు అన్ని వర్గముల ప్రతినిధులు నున్నారని ఇట్లరు అగ్ను కృత్య లు గూడ నందు కాదు.

గలదు. పరిశోధనా ఫలితములకొరకు వేదియుండుటకుమారు, ఈలోపుగా నితరపటాలముల భారతీయుల పరమోన్ను అపు సరమని వీరు నుడివెరి. ఇందు వర్ణప్రాతినిధ్యమునుగోరు ప్రతిపాదనలను నిరసించెను.

బర్దునుగారు:—(సైనిక కార్యదర్శి) గారుగారి ప్రతిపాదన, ప్రభుత్వమువారు రవలంబించినవిని విధానమునకు చాల అనుకూలముగనున్నదని అంగీకరించెను. ఇంతకుపూర్వమే ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించుకొనిన విధానమును పరిశోధింపకయే మిరియొక విధానమునకుపోవుట ప్రభుత్వమువారి కిష్టములేదు. అందుచే దీని సంగీకరింపజాలవందులకు విచారించుచుంటిమి. అంతియగాక సేనాధిపతిగారి ప్రకటనయం దిందులకు వీల్గిదివరకే గలగజేయబడెను.

గర్ హెన్రీ స్టానియసు:—తీర్మానమునకును, గోరుగారి సవరణకును తరుణమింకను రాలేదని నుడివెను. దేశరక్షణమునకు గాను సైన్యమునందు శక్తిసామర్థ్యములే ముఖ్యము గాన ఇందు వర్ణప్రాతినిధ్యము వివాదకరమని నుడివెను.

గోరుగారి సవరణ వోటునకు జెట్టుబడగా నిరాకరింపబడెను. 40 అనుకూలముగను 42 ప్రతికూలముగను సమ్మతుల కొనగిరి.

మహానిగారు:— సైనికశాఖను భారతీయులపర మొనర్చుటకు తగిన సూచనల గావించుటకు ఉపసంఘమును నియమింపవలెనని సవరణ సుపపాదించెను. ఇదిగూడ నిరాకరింపబడెను.

అగర్ వాలాగారు:—భారతీయులపర మొనర్చు సైనిక శాఖలందు వివిధవర్గములకు ప్రాతినిధ్యమును గోరుచు ప్రతిపాదించెను.

బర్దునుగారు:—సామాన్యముగా, సైన్యములకు సైనికుల కొనగు సంఘములనుండి రిక్రూటుజేయుచుంటిమని నుడివెను. అగర్ వాలాగారి సవరణ నిరాకరింపబడెను.

యామినిఖానుగారు:—ప్రభుత్వకేర మొసగుచున్నట్లు నుడివెను. నేనుకోరినది చాల స్వల్పము ఇది మినా భాల్మియెన స్థానముల నన్నిటిని భారతీయుల కొనగవలెనని నేను గోరుటలేదు. నేను తెన్నెనెంటు ఉద్యోగముల మాత్రము భారతీయుల కొనగవలెనని గోరితిని. ఈ విధానము నవలంబించిన. యెడల నీకాఖిరికర్తములలో భారతీయుల పరమగును.

బర్దునుగారు:—సభ్యులు, కోరినది సమాజమగు కోరికయే. అందుచే ప్రభుత్వమువారు సాధ్యమైనవరకు వారికోరికల నిర్వర్తింప నెత్తించుచుండిరి. అభివృద్ధి మాత్రమందు ప్రభుత్వమువారు మొదటిమెట్టు నెక్కిరిని సభయంద ధిక సంఖ్యాకులంగీకరించుట సంతోషకారణము.

యామినిఖానుగారి తీర్మానమును వోటునకు జెట్టుగా నిరాకరింపబడెను. 48 ప్రతికూలముగను 22 అనుకూలముగను సమ్మతుల కొనగిరి.

అంతటితో సభ ముగిసెను. తిరిగి సోమవారమునాడు సమావేశ మయ్యెను.

రు 50000 వరుమానములవచ్చు విరాళము
అలహాబాద్ విశ్వవిద్యాలయమునకు చౌదరి

మహాదేవ ప్రసాదుగారి రొసంగిరి

అలహాబాద్, ఫిబ్రవరి 16:—గర్ విలియం మారిసుగారు కాయస్థపాతకాలబాజురకు బహుమత లాసంగు సహాయమున అలహాబాద్ విశ్వవిద్యాలయమునకు సంకల్పరమునకు 50,000 రూపాయలు వరుమానమునవచ్చు ఆస్తి యొంగిరిని తెలియజరిగిరి.

కడప డి॥ ము॥ కోర్టులో
స్కాల్ నెం 15/1923 రులో

వాది:—జుస్సా శేషన్నకుమారుడు మారయ్య సాకిక కడపతాలూకా జేవునికడప.

ప్రతివాది:—చింతోట్టి శోబ శేషగారి కొడుకు రామడు సాకిక కడపతాలూకా, పాతకడప, మాలనాడ.

వాదివద్ద ప్రతివాది జరిగించిన లానాజేవిలెక్క బాపకు పరిపాపతున్న చేరి 5-12-19 తేది గరికి రు 69-0-0 వాదికి ప్రతివాది బాకి అయి నెల 1-కి 100 కి రు 1-0-0 ప్రకారం డిటోటి యిచ్చేలాగున ఒప్పకొని, వాదియొక్క తెక్క బుక్కులో బిల్ల అంటించి ప్రతివాది నిశానిగుత్తు శేషనాదనిన్ని సదరువా 22-2-28 తేదికి వాయిదా నియమించినారు. గనుక సదరుతేదికి ప్రతివాది కోర్టుకారియెదుట హాజరై, తగుమైన సంఖ్యాపీ చెప్పకోసంకట, ప్రతివాదిని ఎక్సావ్రి చేసి డిక్రీ చేయబడును

కడప, 16-2-28. } కె. గుండురావు, వాదికీలు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

19 వ తేదీ చర్య

భిల్లి, ఫిబ్రవరి 19:—నేటిదినము సామ్రాజ్య శాసనసభలో చర్యచేయుట బిల్లును ముందుగా చర్చించుటకు నిశ్చయమై చర్య జరిగెను. బిల్లు నడుమ నందున మూలమును మొదటిగా చర్చించుటకు నిశ్చయమై.

ప్రశ్నోత్తరములు

కాగితములపై సుంకము

సర్ మాంటేగు వెబ్ గారు:—ప్రస్తుతము కాగితము ధర ఎక్కువగా ఉన్నందున ఆ దున్నెముకను రెండింతలు చేయుటకు నిశ్చయమై తక్షణమే ప్రభుత్వముచే చర్యచేయబడునా?

ఇన్స్పెక్టరు:—చర్యచేయుటకు కాగితము ధర ఎక్కువగా ఉన్నందున గతకాలమునాడు ప్రభుత్వముచే మరెంతైనా తూరి ధరలపట్టి సుంకము నిర్ణయించబడినదని యుక్తతరువులు చూపించిరి.

వెబ్ గారు:—అట్లే యితరవస్తువులపై గూడ సుంకమును సుంకం చేయుటకు ప్రభుత్వముచే చర్యచేయబడునా?

ఇన్స్పెక్టరు:—ఈ ప్రశ్న చాలా దిశలకు ముందుకు వెళ్తున్నది. ఇది సుంకముల ధరలు తగ్గినపుడు సుంకము తగ్గించుటకు, ధరలు పెంచిన సుంకములు పెంచుచుండవలసివచ్చినా?

సైనిక విషయము

అనామన్ గారు అడిగిన ప్రశ్నకు బదులు చెప్పచు సైనిక ప్రభుత్వ కార్యదర్శి:—సైనిక విషయము:—కేరళము లదిగము, తాండ్రము, వైమానికము.

ఈ కాలము భారతీయులను శిక్షించు విషయము యింకను చర్చయందున్నది.

ప్రభుత్వమువారు తప్పు దిద్దుకొనుట

తరువాత జిల్లావారాని ప్రశ్నకు బదులు చెప్పచు బర్మా గారిల్లు:—ఇంతకు ముందోతూరి సైనిక విషయము జేసిన ప్రకటన తప్పుని యొప్పుకొనుచున్నాను. భారతదేశమున స్థాయి సైనిక దళములను సమగ్రముగా కలపగలగలగా కారము లేదు. సార్వభౌమమునకు నివర్తక కారములను నే దానిని నెలకొల్పుచున్నది.

జిల్లావారాని:—భారత సైనిక దళములపట్ల సార్వభౌమమునకు గల నివర్తక కారము?

డాక్టరు గారు:—నివర్తక కారము భారత సైనిక దళము నెలకొల్పగలగలగా సృష్టించబడినది?

బర్మా గారు:—బ్రిటన్ దేశమునందు సృష్టించిన మూలము ననుసరించి సార్వభౌమము నివర్తక కారము నిర్ణయించబడినది. అనూత్రము భారతదేశమునకు ననుసరింపదు.

స్థాయి సైనిక దళము

సామన్త గారు:—భారత స్థాయి సైనిక దళమును గురించిన ఆడిటర్ జనరలు గారు కోరబడినా?

బర్మా గారు:—ఆడిటర్ జనరలు గారు యానిషయమున యొక్క ధర్మమును నేతలంచును.

జిల్లావారాని:—సార్వభౌమముని సైనిక కారము అంతయు కనర్వరు జనరలు గారు చూపించుచురా?

అధ్యక్షుడు:—ఈ ప్రశ్న సైనిక కార్యదర్శి గారి కనుగునంత సంతకమైచితిమిగాదు.

డాక్టరు గారు:—కానము వలన నిర్ణయించబడినంతకంటె నెక్కువగా ప్రభుత్వము సైనిక విషయమున ఖర్చు పెట్టినదని దని ప్రభుత్వమునా చెబుదురా?

బర్మా గారు:—నిర్మలముగా నెలకొనుచును.

డాక్టరు గారు:—అప్పుడు సార్వభౌమముని నివర్తక కారము మన భారత సైన్యమున నెలకొల్పించునది కానము వలన అనుకూలించిన డబ్బు కట్టబడునది కారము లేదు.

అధ్యక్షుడు:—ఈ వ్యాసమున ప్రశ్నార్థ మేమియును నాకు గోచరించదు.

కేవల అధ్యక్షుడు:—వలసరాజ్యములందు సైన్యము గూడ సార్వభౌమముని నివర్తక కారములను నే నెలకొల్పబడుచున్నదా?

అధ్యక్షుడు:—వలసరాజ్యముల వలసరాజ్యములపట్ల సైనిక కారకారి కలెజియో కుండదు.

నాణ్యపు శాసనములు

పిమ్మట సర్ మాంటేగు వెబ్ గారు నాణ్యపు శాసనములపట్ల సమీక్ష చేయుటకు యొక్క శాసనముల తెచ్చిరి. అయ్యది యెలాటి చర్యలకు యొక్కవలన ఆచూకించబడియును.

సైనిక బ్యాంకింగ్ శాసనము

చనిపోయినదేపాసిట్ల ధనములో కొద్ది కొద్దిగా పెనుకకు తీసికొనుటకు కల్పించుటకు యొక్క శాసనము మిచ్చుమున (కా) జి. పాంతు గారు రుపపాదించిరి. ఈ చట్టములోని సవరణలను క్యాష్ పి. పి. కేటు చట్టము 3 వ సెక్షను ప్రకారము 5 సంవత్సరముల క్యాష్ పి. పి. కేటు వాడును యుక్తకొనుటకును అనుసరించును.

జాతినిభేదముల బిల్లు

పిమ్మట సర్ మాంటేగు వెబ్ గారు జాతినిభేదముల బిల్లును చర్చించుచు కల్పించుటకు:—ఈ కాలములోని చట్టములలోని చట్టములలోని నిర్ణయించు సవరణలను. ప్రభుత్వముచే చాలా త్వరచే యీ చట్టమును రిచితు కల్పించుట. నేను ఆ నేతలనుండి అధికారసభ్యుల నీవిషయము ప్రశ్నించితిని. వారందరు నెలకొనిన సత్తులను తెలియజేసిరి. బిల్లులను రెండు జాతులవారికి కలగజేయు తీర్పు, సమాధానము మధ్యవర్తినినననని లేచుచున్నది. నెలకొనిన కమిటీవారు బిల్లును సుస్థిరించి యుండినను, సభ్యులలో కొందరు సవరణలను తెచ్చుచుండెదవారు. సభ్యులలో కొందరి సవరణలు, బిల్లులందు ముఖ్యములను మార్చించుటయేగాక, సమాధానములను విధానములను తారుమారుజేయుచున్నది. ఈ బిల్లు ప్రకటించిన తరువాత ప్రజలలో ప్రాచుర్యము నేను గుర్తించుచునే యుంటిమి. ఏ సంఘమువారుగాని యేమార్పులుగాని ప్రభుత్వమువారికి నూచించి యుండలేదు. చర్యనను ప్రతికలపై కేవల మాధానపడవలసియుండెను. నే సెంటిమెంట్ వరకు బిల్లులను ప్రకటించి ప్రాచుర్యము లేదు నూచించబడి యుండలేదు. బిల్లులను ఫలములు మంచిచే లభించుననియు, సాధరణ భావమును నెలకొల్పుచున్నది నియు ప్రజలలో ప్రాచుర్యపడిరి. బిల్లు శాసన మైనయెడల ప్రజలు సంతోషపడుదురు. ప్రభుత్వమువారు గూడ తీరికే కాక శాసనమునకు పరిగణించుటలేదు. ఈ శాసనములను సమాధానము రెండు తెగల వారికి గల సౌకర్యముల క్యాష్ పి. పి. కేటు వలన సవరణలు, బిల్లులను రెండు జాతులవారు కలసి ప్రపంచవర్తినినననని నకై పాటుబడుచు రుకు తెలుచుచున్నది. (వినుతు)

అయిన కొన్ని ఫలములందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సలహాలపై సీట్లను తయారు జేయుచున్నదని విమర్శనలు బయలుపడినది. భారత జాతినిభేదము ప్రతిపాదించు మంత్రి గారి ప్రార్థనము నేలన సీట్లను తయారుజేయుచున్నది. సలహాలు యివ్వబడియుండిన, అయిన సంస్కరణ శాసనములను బద్ధమై యున్నామని, అట్టి సలహాలందు అట్టి సలహాలు యొక్క ప్రభుత్వము వారే యిచ్చి యేయుచుండు రినియు తెలుపుచుంటిని. వారి సలహాలు భారత జాతినిభేదమునకు ప్రతిపాదించు మార్పులను సవరించు యుండలేదు. సామ్రాజ్య శాసనము యగుటచే మిచ్చు నెట్లు చరించిన నేపులను సంభవించునో యనుచు తెలిసికొన వీరు ప్రశ్నించుచుండిరి. విచారణ కంఠమువారు, వలసరాజ్యపాలకుల గల కనకములను మాట్లాడుట అద్భుతములనినదని మార్చించిరి. ఇందు విషయమున మాత్రము, ఇట్లు ఆచరించిన కలుగు ఫలములు గుర్తించి, దీనిని చలదగిరి. వలసరాజ్యపాలకుల వసతులు కలిగియుండుటల ఆరాజ్యములందు భారతీయుల వసతులు, మాట్లాడుట వాదించు దగిన యాధారములు కలిగించిన యట్లును వలసరాజ్యములందు భారతీయులకు సమాన మాట్లాడు నిర్ణయించుటకు రెండే సాధనములు. వారికి ప్రమాద కరంబును తెదరింపు వలన నొకటి పతేజ్ వారిని ప్రోత్సహించుచు, సాధరణ భావమున మెలంగుట రెండవది. అధిని నేతరాజ్య పాలకుల (Colonials) కు మాట్లాడు లేకుండ జేయుటకు ప్రయత్నించిన కొలదిమందికిమాత్రమే అది అనుసరించును. ఈ నిరాకరణము వలసరాజ్యములందు వాదించుట లేదుగాని, అచటి భారతీయులకు అనుకూలముగా గూడ పరిణమింపవచ్చును. సార్వభౌమముని ప్రభుత్వమువారికి సమాన లి యాలోచనపై వాధారపడినది. సార్వభౌమముని ప్రభుత్వమువారిచ్చిన సలహాలపై తమనిరాసము సభ్యులు మార్చించుట మంచిది గాదని నే ననుచున్నాను. బిల్లును దిద్దుచున్న సాధరణ భావము, బిల్లులను కలుగు కల్పించుట మింతయు నే నుదాహరించు. ఈ బిల్లులను భారతీయులకు గూడ అయిరోపియులకు గల మాట్లాడు నిర్ణయించు ప్రపాదించబడినందున, అప్పుడప్పుడు జరుగునని తెలుపబడుచున్న అన్యాయము జరగకుండగను, అయిరోపియుల గూడ వ్యాపక విమర్శనములందు కొంత వాధ్యత పుచ్చుకొనుటను అనుకూలము లేర్పలుపబడినది. బిల్లులను యిమై నే నేమియు నింక తెలుప బనిలేదు. మీ మీ పరిష్కారముల నింతయుపయోగించి, చాలకాలమునుండి వివాదమున నున్న యీ సమస్యలను పరిష్కరింప సహాయపడెదనని ప్రార్థన.

సర్ క్యాంపులెల్లొగొడ్డుగారు:—ఈ బిల్లులను నాజాతి వారు, అయిరోపియులు సహజమున కలందు తమకుగల మాట్లాడు రావలసినదని కోరినను రుపండుకులను అయిచ్చుచుండురేమోగాని నాకుమాత్రము సమ్యక్తము. క్యాష్ పి. పి. కేటు, తమకుగలకొన్ని సౌకర్యముల వలననే యింకకలవారికిని రాజీవురును.

సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారు గారు:—కానములను చరిత్రము దినమొకవిజయముచే నలరారుచున్నది. ఫిస్కలు విధానము, తరువాత సైన్యము భారతీయులను చేయుట, వేంటు నే జాతినిభేదముల నిర్ణయించుబడుచున్నది. నెలకొనిన కమిటీ దీనిని పంపుట వలన యీ దీని నాచించుచుంటిమి.

శ్రీ కేవల అధ్యక్షుడు:—విచారణ సంఘమువారు రెండు జాతులవారికినిగల బేధములపై నిర్ణయించు ప్రయత్నించలేదు. వలసరాజ్య పాలకులకు వసతులు కల్పించుటలను వలసరాజ్యములందు భారతీయులకు మేల్కొలుపు కలుగునో మొదటిగా విచారణము వినితరువాతగూడ నెటుంగలబడును. ఏదియెట్లున్నను, విభేదగ్రహములు చూచుచున్నది. త్వరలో నాశనమగునని తోచెడిది. కనుక యీ సమాధానము త్రోసివేల్చు నా పక్షము వారి కిష్టములేదు. కనుక బిల్లు శాసనమగుటకు నాసమ్యక్త యిచ్చెదను.

సర్ ప్రెస్సెన్ స్టాక్ యింగ్ గారు

ఈ బిల్లు మానవకమానత్వ ప్రాతిపదికలకు రోగమునకు మంచిమందు. నాజడ్డి అనభవమును బట్టిచూడగా, వారి ప్రతివాదుల కిరువురు నయివ్వకరకు తీర్పు వ్యాపకమైనదని తోచినది. ఈ బిల్లులను రెండు జాతులవారికి నయివ్వము సంభవించినందున నిది వ్యాపకమైనదని నాకలంపు. ఇందులో నేమార్పులు లేక నమలులో బెట్టిన బాగుండును.

బిల్లు సహకారాలు గారు

ఈ బిల్లు శాసనమైన తరువాతగూడ విభేదములు రెండు తెగలకు ననేకములు నిలచియుండును. భారతీయులకు కొరడా బెట్టు తీరుగా పరిగణించబడినది. అయిరోపియులపట్ల నట్లు గాదు. అందున నిట్లుంటు రోగముగా నేను నిలచితిని.

డాక్టరు ఘోషా గారు

కమిటీవారు అయిరోపియు బ్రిటిషుపాలకులపట్ల జూపిన నిరూపణము వెనుకతోసి మంత్రిగారు మాత్రమనిరూపణము ప్రతిపాదించుట చాల అన్యాయమని నాపక్షమువారి పక్షముగా తెలుపుచుంటిని. నిర్వాకములేక దానికి నిర్బంధమున సత్కృతింపక తీరదు. బిల్లు శాసనమగుటకు నాకేమి సమ్యక్తము లేదు.

సమరథో గారు

నేను కొంతకాలముండిన సుపాదించిన తీర్మానము సామగ్గ నివిచారణము బయలుపడెను అప్పుడే భారతీయులు, అయిరోపియులు సమరసభావమున మెలంగెదనని తోచినది. మొదటిగా చట్టములను వలసరాజ్య పాలకులకు కేవల మాట్లాడు ప్రపాదించవలెనో తెలియకున్నది. సింహాశ్రయము వలసరాజ్య పాలకులకు సమానమాట్లాడు ప్రపాదించ బడినవిగా. అయినను సింహాశ్రయములకు వలసరాజ్యములందు సమానమాట్లాడుగలదా. ఈ విషయమై బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిని నొక్క యడిగియుండలేదు. గిడ్డి గారు తెలిపియు త్వరలో సమరసభావము నెలకొల్పబడునని తెలుపెను.

తరువాత శిరీషా గారు, నందాలా గారు బిల్లు కనుకూలముగా ప్రసంగించిరి.

బిల్లు అంగీకరింపబడెను

ఓటులకు బెట్టగా అన్ని చూడగలిగారు తప్ప తక్కిన వారందరు అనుకూలముగా సమ్యక్తమనిచ్చిరి.

రాజమండ్రి కూనికేసు

స్వకీయ విలేఖరి తంతివార్త

ఈనెల 14 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రకటించబడిన వార్తకు సంబంధించిన సవరణ లిచుట వివరింపబడెను.

1,2,3,4 ముద్దాయిలు నేరము చేసినట్లు సాక్ష్యములేనే లేదు. 5 వ ముద్దాయిని కనుగొని కాపాడెదమని పోలీసువాదాన మొనరించినందున నడిచివున్న సాక్ష్యములందు సంతకములతో నుత్తరములతోను నిండియున్నది. ఫిబ్రవరి 17 వ సాక్షి కర్రా ఆస్పరావు 18 వ సాక్షి ఏలూరివాటి రావు లింగ శాస్త్రి గార్ల సాక్ష్యములు సమ్యక్తమనినదిగాదు. “5 వ ముద్దాయిని పోలీసువారు అక్రమముగా నియమించబడుట యందు నా కెట్టివింతయును లేదని” జడ్జి తెలిపెను.

దేశీయ వార్తలు

మూల్లీ సత్యాగ్రహ విరులు

ఎరవాడ చెరసాలలో చాలమందిని కొరడాలతో కొట్టుట

భాగూరులో హరటాలు

జనవరి నెల 1 వ తేదీనుండి నేటివరకు విడువకుండా జరుగుచుండుట

4000 మంది గ్రామవాసులును పనులన్నియును నిలిపివేయుట

పంజాబురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము

పండిత సంతానంగారి నధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనుట - నేడు 20 వ తేదీని

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు లాహోరులో నుపస్థాపించుట

దేశబంధు దాసుగారు

అలహాబాదు చేరుట - నేడు 20 వ తేదీని అచట వారికి మ్యునిసిపలు సంఘమువారు

సన్మానపత్రము నొసంగుట

నవజీవను పత్రిక కేసు

శ్రీయత రామదాసుగారిని మందలించి వదలుట

ప్రాధాన కలెక్టరుగారికి ఒక్కసంవత్సరము విడిచిపెట్ట వేయుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

పొన్నూరులో దేశభక్తులకు స్వాగతము

శ్రీయుతులు శీతారామశాస్త్రి లక్ష్మీనారాయణగార్లు మున్నగు నాయకు లుపస్థాపించుట

మూల్లీ సత్యాగ్రహవిరులు

చెరసాలలో కొరడాలతో కొట్టుట

“ఎరవాడ చెరసాలలో ఖయదీలుగానున్న మూల్లీ సత్యా

గ్రహ వీరులను కొరడాలతో కొట్టిరి తెలిసినది. అట్టి అజనర

మేల కలిగినో తెలియలేదు. వారు దౌర్జన్యమును మాటయం

దును క్రియించుచున్నాడ చూపకుండుటకు వ్రతము బూనితి.

వారు వినులవర్తనులని నేను స్వయముగా నెరుగుదు”నియొక

విలేజు 17 వ తేదీని మాట వ్రాసెను. దానినిగూర్చి మేము

కెంటునే ప్రచురణ సంఘాధికారికి వ్రాసితిమి.

“నేను విచారిం చితిని. వారిని కొరడా ల

తో కొట్టినవారై నిజమే. వారు ఎరవాడ చెరసాలలో నియ

మించిన వని చేయకపోవటయేగాక పలుసార్లు జయలు

నియమముల నల్లంఘించిరిగాన వారిని కొరడాలతో కొట్టిరి

తెలిసిన”దని ఆ యుద్వోగి మాటవ్రాసెను. అట్టి మహాపరాధ

మును చేసినవారిపేరు తెలియవయో వారల్నికొనించినయమును

తెలియో! తెలియగోరెదము. స్థానిక సేనములు చేసిన వారిలో

గూడ పరమకిరాతకులకు మాత్రమే ఆంగ్ల దేశ

ము సందు బెబ్బల శిక్ష ను విధించెదరుగాని తక్కిన

వారికెక్కరిని విధింపరు. అట్టివో హిందూదేశమున ప్రతిఅల్ప

సేనమున కిట్టిమాటుకకెత్తుకయింతు మిక్కిలి అక్రమముగానున్నది.

ఈ దెబ్బలశిక్షలను రద్దుచేయించుట మాకు ముఖ్యకర్తవ్యము.

అందులో నిట్టిసత్యాగ్రహ వైదికమునాడ కట్టిపూరితును విధిం

చునపుడు ప్రజలలో లేనిపోని కడంబులును అతికేయిత్వమును

ప్రజలకుండుటలు దొరతనము వాయు సరియగు వార్తను

ప్రకటించుటవలననూ, మూల్లీ సత్యాగ్రహ వీరులను మామూ

లు కేరళముగా ప్రజలుభావింపరు. అట్టివో వారిలో హెచ్చు

మందిని కొరడాలతో కొట్టెను వారై ప్రజలలో నడకమును

కలుగజేయును. ఈ జేకమున భారతీయులను మాత్రమే కొరడా

దెబ్బలను కొట్టుచున్నందులకే దేశీయుల కిదివరకే ప్రబలమగు

నాగ్రహముకలిగియున్నది. ఈవిషయమును కాననసభ్యులు నిష్కర్

షణ్గా నడుగవడునని బాంబే శాసనసభ ప్రధానవ్యాసము

ను ప్రకటించెను.

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు

లాహోరులో నుపస్థాపించుట

19 వ తేదీని శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు లాహోరుచేరి.

పండిత సంతానంగారియనున అతిథిగానున్నారు. ప్రస్తుత

గాజకీయినీగూర్చి 20 వ తేదీ నుపస్థాపించెదరు.

పంజాబురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు

సంఘము

పండిత సంతానంగారి నధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనుట

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ లాహోరులో 18 వ

తేదీని జరిగినది. పండిత సంతానంగారిని ఏకగ్రీవముగ నెన్ను

కొనెరి. సమాధానము మధుర్వతనను తీర్మాన మామోక్షించు

డెను. లాహోరుని చదుగారు మున్నగు వారిని అరెస్టు చేయు

టరలన పంజాబు సంకేర్పడిన రాజకీయ స్థితినిగూర్చి రాష్ట్రీయ

సంఘసభ్యుల అభిప్రాయములను విడివిడిగా తెలుసుకొని దాని

ఫలితమును భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారికి తెలుపుట కొక

యవసంఘ మేర్పరుపబడెను.

గురునానకు కళాశాల

మరల విశ్వవిద్యాలయమునకు చేర్చుకోరుట

గుజరాత్వాలలో అచోమోద్యమము తీవ్రముగానున్న

పును రెండేడ్లక్రిత మచటనున్న గురునానకు భాల్సా కళా

శాలను పంజాబు విశ్వవిద్యాలయమునండి విడదీసి. ఇపుడు

దానిని మరల నా విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధముగా చేర్చు

కొనుడని నెనెటవారికి వ్రాసిరి.

ఆలిఘరు మహమ్మదీయ

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము

ధనముకొరకు కార్యనిర్వాహకుల సంచారము

ఈ విశ్వ విద్యాలయమునకు ధనమును సమకూర్చుటకు

కార్య నిర్వాహక సంఘసభ్యులును, ఉపాధ్యాయులలో కొంద

రును దేశ సంచారము చేయవలసి యుండుటచే యిదివరకు ప్రక

టించి బడినరీతిగా ఆర్థిక సర్వీ హా సర్వ పరీక్ష ఏప్రిలు

2 వ తేదీని జరుగదు. ఎప్పుడు జరుగునది యు

ముందు ప్రకటింపబడును. మెట్రుక్వలేషను ప్రెలిమినరీపరీక్షలు

మాత్రము యిదివరకు తెలుపబడిన రీతిని మార్చినెల 17 వ తేదీని

(పారంభమునని నిజస్థా)య పాయతుగారు తిరివార్త నంపిరి.

భారతకాంగ్రెసుకార్యసంఘసభ

ఆనందభవనమున 26 వ తేదీని జరుగును

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ అలహాబాదులో పం

డిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి ఆనందభవనమున యానెల 26 వ

తేదీని జరుగును.

4000 మంది గ్రామస్థులు

నమైకట్టుట

భాగూరులో 45 రోజులు హరటాలు

కంటోనుమెంటు నిబంధనల ఫలితము

దేవాలీ కంటోనుమెంటుకు చేరియున్న భాగూరు అను

చిన్న గ్రామమునందు గూడ కంటోనుమెంటు నిబంధనల ప్రకారము

జరుపుటనుగూర్చి గతముదేర్దనుండియు వచట కలవరము కలిగి

యున్నది. ఆ గ్రామమున 4000 మందియున్నారు. వారిని ప్రకృతి

మండియొ చిల్లరవర్తనుచుండురుగాని హెచ్చుసంఖ్యగల వారంద

రును వ్యవసాయదారులే. దేవాలీకిని భాగూరుకునునడుమ రైలు

కట్టయేరెట్లు. భాగూరును కంటోనుమెంటులో చేర్చుటను గూర్చి

అదివరకు గ్రామవాసులందఱుండ నేదానిని కంటోనుమెంటులో

చేర్చితిమని 1919లో దొరతనము వారు ప్రకటించిరి. అందువలన ప్రజలు

తమ ఆసక్తులని తెలుపుటకు గూడ వారికవకాశము లేకపోయి

నది. అందువలన నొక్క కలము పోటుతో

కంటోనుమెంటు పన్నులన్నియు భాగూరు వారి పయని

వచ్చుపడెను. ఇంటిపన్ను, పారిశుధ్యపుకన్ను, బండ్లపన్ను, లైసె

న్సుపన్ను, ఆక్రాయిపన్ను, మున్నగువానిని గ్రామస్థు లిచ్చు

కొనవలసివచ్చినది. తా మాపన్నుల నిచ్చుకొనకాలమని నెక్కు

సారులు గ్రామస్థులద్యోగులకు విజ్ఞప్తులను పంపిరి. బొంబాయి

దొరతనమునకు గూడ విజ్ఞప్తిపంపిరి తా మావిషయమున యిండి

యాదొరతనమునకు వ్రాసితి మని బొంబాయిదొరతనమువారు

కొన్ని నెలలు గడచినపిమ్మట జవాబునిచ్చిరి.

చాల నెలలు గడచినవి. ఏమియును జరుగలేదు. 1922 ఆగ

స్టులో బొంబాయిగవర్నరు దేవాలీ కంటోనుమెంటుకు రాగా

భాగూరు ప్రజలు స్వయముగా పోయి తా కష్టములను విన్నవించి

చిరి. అపుడు గవర్నరు ఆక్రాయిపన్నును, లైసెన్సుపన్నును,

బండ్లపన్నును కొట్టివేసెను. అందువలన ప్రజలకు చాలసంతోషము

కలిగినది. మరల ప్రజలు కోలుకొనుచుండెరి. ఇటులుండగా అక

స్మాల్డుగా 1923 జనవరి మొదలు ఆపన్నులనన్నిటిని మరల

విధించిరి. దీనివలన గ్రామవాసుల కత్యధికమగు నాగ్రహము

కలిగిడిగాని వారుకాంతమును విడువక మరల, క మీ న

నరుకు గవర్నరుకు గవర్నరు జనరలుకు చాల ప్రతిరములను,

తిరివార్తలను మహాజరులను పంపిరి. వాని కెవ్వరును ఎట్టిజవా

బు నియ్యలేదు. ఈ పన్నులను చెల్లించుట నిరుపేదలగు గ్రామ

రైతులకు చాలకష్టముగా నుండెను.

హరటాలు

జనవరి 1 వ తేదీనుండి పూర్తిగా హరటాలు జరిపెన

మని గ్రామస్థులు ప్రకటించిరి జనవరి 1 వ తేదీ మొదలు నేటి

(ఫిబ్రరి 14) వరకును హరటాలు ఏకదినీని జరుగుచున్నది. ఈ గ్రా

మము బొంబాయికి 100 మైళ్ళకంటె హెచ్చుదూరము లేకున్నను

హరటాలుసంగతి బొంబాయివారికిగూడ నేటివరకును తెలియ

లేదు. ఒక్క దుకాణమునైన తెలుచుటలేదు. అచటవారమున

కొకసారి సంతజరుగును. ఆసంతకు చుట్టుపట్ల గ్రామములకు వారు

15000 మంది కచ్చుచుండెడివారు అట్టింతలు జనవరి 1 వ తేదీ

నుండియుజరుగుటలేదు. ఈహరటాలు కడుకాంతముగ కొంచెమైన

దౌర్జన్యములేకుండ జరుగుచున్నను గ్రామస్థులవైని

లేనిపోని నేరములను మోపి 80 రూపాయల వ

రకు జార్యాశాలు వేయుచు నద్యోగులు వారిని వేధించుచు

న్నారు. ఈకేసున్నియు కలెక్టరుములవాసిలో చాలవరకు

సాక్షులందఱును పోలీసులును కంటోనుమెంటు ఉద్యోగులే యొ

యున్నారని గ్రామస్థులు తెలుపుచున్నారు. ఈరీతిగా ఉద్యో

గులు వేధించుచున్నను గూడ గ్రామస్థులు సమ్మెకట్టును మాన

లేదు. 4000 మంది శ్రీబాలకృష్ణులు తిరిపవలసియున్నది. గ్రా

మమునందు పూచికపుల్ల యైన శానుటకుగాని అమ్ముటకుగాని

దొరకుటలేదు. అట్టివో వారికర్హి నూహింపవలసినదేగాని చె

ప్పసాధ్యముగాదు. దొరతనమువారి తెన్నివిజ్ఞప్తును కంపినను

వారు కిక్కురుచునకుండుట వింతలలో పెద్దవింతగా నున్నది.

19 వ తేదీని జరుగువనభలో దీనినిగూర్చి ముఖ్యముగా ప్ర

శ్నింపదగును. గవర్నరు స్వయముగావచ్చి పన్నులను తీసివేసిన

పిమ్మట మరల నాపన్నుల నేల విధించిరి అమంగళతనని ఒక

విలేజుని బొంబాయిశాసనసభ ప్రతికట వ్రాసెను.

దేశబంధు దాసుగారు

అలహాబాదు మ్యునిసిపాలిటీవారి సన్మానము

దేశబంధు దాసుగారు అలహాబాదు చేరిరి. 20 వ తేదీన

మ్యునిసిపాలిటీ వారు దాసుగారికి సన్మానపత్రము నొసంగ

గదరు.

$$\text{---} \text{C} \text{---} \text{O} \text{---} \text{C} \text{---}$$

అమృతాంజనం డిపో 109 ప్రేరిరోడ్డు బొంబయికి పంపవలయును

మధ్యాహ్నము నవాబుగారు పరిశ్రమపదర్శనముకు ప్రా
రంభించిరి.

యను నైకురులూ 400 మంది అమెరికనులు ప్రపంచయూత్వాన్ని
మొదలుపెట్టినవారు అంటారు. నేటికాది డెస్సీ, అగ్రా
కామల నామక బయటకు పంపినవారు.

అంధ పత్రిక

1928-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 20-వ తేదీ

మంగళవారము

స్వపరిపాలనము : పరిక్షలు

ఒక దేశమును మరియొక దేశము పాలించు నపుడు, ప్రజల స్వపరిపాలనాసామర్థ్యమును పరీక్షించి, పిమ్మట స్వాతంత్ర్యమిచ్చెదమని పాలకులు చెలుపుట, పృథావంబరము. పాలకులు పాలితుల సుగణములను మెచ్చుట కష్టము. పాలితుల సామర్థ్యమును వనస్సుగ మెచ్చుకొనుచో, పాలకులు స్వలాభమును కొల్పవలసివచ్చును. అధికారమున కలవాటు పడినవారు తమకు మాలిన ధర్మమునకు బూనుట పొసగదు. ప్రజలకు స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్యమున్నపుడే, తమ సామర్థ్యమును చూపుట కవకాశము ఉండును. పరాధీనస్థితిలో, ప్రజ లేడిక్కునకు తరుగుటకును స్వేచ్ఛ లేనపుడు, వారికి ఎటుల పరిస్థులు మగును? అవకాశము లభించిన పిమ్మటగదా, శక్తిగాని అశక్తిగాని బయల్పడుట? పరిపాలనావకాశము లేనపుడు, పరిపాలనాసామర్థ్యము గనుపించుట దుర్లభముగాదా? ఏ స్వల్పసంస్కరణములతో ప్రసాదించి, వీనిని కొనసాగించిన పిమ్మట ప్రజల సామర్థ్యమును పరీక్షించెద మనుట, వ్యర్థప్రయత్నము. అన్నివైపులను నిరోధము లేదని నొచుండ, స్వేచ్ఛగ దిరుగుట కవకాశము లేకయుండి, ప్రజాశక్తి ఎటుల వెల్లడియగును? ఇదిగదా, పరిక్షకు ప్రమాణ మేమి? పాలకుల కష్టాయుష్షము లేగద. పాలకు లొకదృష్టినుండి చూచుచుండురు. పాలితులు వేటొక దృష్టినుండి పరికించుచుండురు. ఈ రెంటికిని మేళగింపు గుడురుట సామాన్యముగ తటస్థంబదు. స్వపరిపాలనమున కొక పరిమాణము గలదా? స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి దేశములలో ఎన్ని లోకములు లేవు? ఎంతవఱకు మావరించి యుండదు? ఐక్యమత్యము లేని లోక మెంత గనుపించదు? ఒకమాదిరిపరిపాలనము ఒకదేశములో గనుపించును వేటొకమాదిరి వేటొక దేశములో గనుపించును. ఇంగ్లండునందలి స్వపరిపాలనము వేటు. అమెరికా పరిపాలనము వేటు. ఫ్రాన్సు పరిపాలనము వేటు. చీనాపరిపాలనము వేటు. రష్యా పరిపాలనము ఇందుకు భిన్నము. ఒకదేశపు పరిపాలనమింకొకదేశమునకు సరిపోవదు. ఏదేశము నుండిలి సహజపరిస్థితుల ననుసరించి, అదేశము నుండిలి పరిపాలనము పెరుగుచుండును. పరిపాలన మింతటిగ మాత్రమే పెరుగవలయునని శాసించుటకు, అదేశమున కధికారము లేదు. స్వపరిపాలనము మానవుల జన్మస్వాతంత్ర్యము. ఆ స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుటకు మానవులెల్లరుకును హక్కు గలదు.

ప్రభావముగ నీహక్కు ననుభవించుచున్నంత నూత్నమున, ప్రజలకు మోక్షము చేకూరెనెలంప జగదు. ఏదేశ మభివృద్ధి చెందుటకయినను స్వరాజ్యము ప్రాతిపదికముగనుండగలదు. దేశము సర్వరాభివృద్ధి గాంచుటకు, స్వరాజ్యము విశాలావకాశ మొసగును. ఆర్థిక, నైతిక, సాంఘికాభివృద్ధులకు స్వరాజ్య మత్యవసరము. స్వపరిపాలన మనిన, ప్రజాపరిపాలనము. అది యనేకరూపముల దాల్చు వచ్చును. ప్రజేచ్ఛ నెఱవేటుట కనేకమార్గములు

గలవు. ఈమార్గములలో ఏదేశమునకు తగినమార్గ ముదేశ మవలంబించుచుండును. అందుచే విదేశ పాలకు లొకవిధానమును నిరూపించి, దీనిని కొనసాగింపుడు, మిశ్ర క్రింది పరీక్షించెద మనుట, అసంభవముగూ కార్యము. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్య మగు స్వపరిపాలనపు హక్కు పరీక్షలవలన వచ్చునది గాదు. పరీక్షలవలన బోవునదియుగాదు. అందుచే హిందూదేశము పార్లమెంటరీ విచారణసంఘపు పరీక్షకు లోనుగావలయుననుటయు, ఏయేయంతరములను ఏయేకాలములందు ప్రసాదించవలయునో నిర్ణయించెడి అధికారము పార్లమెంటుసభయందే నిలిచియుండవలయు ననుటయు, సాధ్య పడవు. అందుచే, భారతదేశము, సంస్కరణముల పీఠక యందలి వరతుల నేమాత్ర మంగీకరింపదు. భారత భూమిని ఇంగ్లండు సమాధానపరుపవలయు ననిన, భారతీయుల స్వపరిపాలనమును గుర్తించుటయే మార్గము. ఏదేశమును స్వపరిపాలనమును ఖండ ఖండములుగ బడయజాలదు. పరీక్షలవలన పాలితుల కెట్టికష్టము వాటిల్లునో, ఫిలిప్పైను దీవుల చారిత్రము చెలువకయే తెలుపుచున్నది. ఫిలిప్పైను దీవుల ప్రజలు స్వపరిపాలనమున కిర్దులనియు, ఆ దీవులకు పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించబడు ననియు, ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు వాగ్దానముజేసి యుండిరి. కాని, అమెరికాలో ప్రెసిడెంటు హార్డింగ్ గారు పరిపాలనమునకు వచ్చినపిమ్మట, విల్సన్ గారి వాగ్దానమునకు వీరు వెనుకకు బోయిరి. ఫిలిప్పైను ప్రజల స్వపరిపాలనాసామర్థ్యమును పరీక్షించి రిమ్యునిషన్స్ ఫోర్ము విచారణసంఘమును పంపిరి.

ఈ సంఘమువారు విచారణ సలిపి, విచిత్ర మగురిపోర్టును బంపిరి. ప్రజలు అమెరికను పరిపాలనమునందు సుఖులై యున్నారనియు, పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము విషయమై ప్రజలలో నింకను గాఢాభిలాష గలుగలేదనియు, ప్రభుత్వోద్యోగుల సౌఖ్యము తగ్గిపోయె ననియు, న్యాయపరిపాలనమునందు ప్రజలలో నమ్మకము తగ్గిననియు, స్వాతంత్ర్యప్రభుత్వమును నడుపుటకు తగిన ఆర్థిక సంపదగాని దేశరక్షణశక్తిగాని యలవడలేదనియు, అందుచే అమెరికాయాజమాన్యమును దీసివైచుటకు తరుణము రా లేదనియు, ఇటుల జేసినచో ఫిలిప్పైను ప్రజలు అధోగతి పాలయ్యెద రనియు, అందుచే ప్రజల కిది పట కిచ్చిన హక్కులను వారు బాగుగ నెఱవేర్చుకొనుటకు ప్రస్తుతిస్థితిని మార్చి గూడదనియు, అమెరికాదేశము అధికారములేని బాధ్యతను పోషించగూడదనియు, మొదలగు సంగతులు రిపోర్టునందు ప్రచురింపబడెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున కిర్దులని విల్సన్ గారిచే భావించబడిన ఫిలిప్పైను ప్రజలు, కొంతకాల మయిన పిమ్మట హార్డింగ్ గారి కాలములో అనర్దులుగ పరిగణింపబడిరి. ఫిలిప్పైను దీవులకు, అమెరికావారు స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించ నిశ్చయించిన దప్పు, ప్రజలెన్నిటికయినను అర్దులని వారు నిర్ణయింతురని తోచదు. వుడుకమిషనువారి నియమముల ననుసరించునెడల, స్వాతంత్ర్యమున కర్దుమయిన దేశమే గనుపించదు. ఫిలిప్పైను దీవులగుర్చి విచారణసంఘమువారేమని చెప్పిరోగ తెచిన, రాబోవు పార్లమెంటరీ విచారణసంఘమువారు హిందూదేశ విషయమై ఇంతకన్నను అధ్యాన్నమగు రిపోర్టును పంపెదరు. అందుచే పార్లమెంటరీ విచారణసంఘము గడువునాటిలో పరిపాలనమింపబడినను నియమింపబడకున్నను, భారతీయులు విచారింపనక్కరలేదు. భారతీయులతమజన్మస్వాతంత్ర్యమగు స్వపరిపాలనమును ఎట్టియాటంకములేకనే పొందగలరు. వారి ప్రయత్న మంతయు లండుకొరకే కేంద్రీకరింపబడవలయును.

పార్లమెంటు సభవారి యనుగ్రహము కొరకును, ఇండియా మంత్రిగారి కటాక్షము కొరకును వేచియుండుట యసభ్యము.

అంగ్ల దేశము ప్రజల హక్కును గుర్తించుట కింకను ముందుకు వచ్చుటలేదు. మా ఛైన్సరు గార్డియను పత్రికావిలేఖకుడు సహాయనిరాకంణ భావము ఈదేశమున వ్యాపించియున్నదనియు, విద్యా ధకులలోను రయితులలోను ఈ భావము నాటుకొనియున్నదనియు, గ్రామములలోనిది ఎక్కువగ ప్రబలుచున్నదనియు, స్పష్టపరిచెను. మిలేవాడలలో గూడ ఈభావము వ్యాపించియున్నటుల, ఇతడు కనుగొనెను. దేశము మొత్తముమీద సహాయనిరాకరణవాదులతో నెక్కుడు సానుభూతిజూపుచున్నదిగాని, మిలేవాడలతోగాదని, ఇతని యుద్దేశము. మరియొక సంగతిని ఇతడు తేటపరిచెను. శాసనసభ్యులు దేశాభిప్రాయమును వెల్లడింపరని, ఈ విలేఖకుడు చెలిపిన విషయమును బ్రావ్యప్రపంచము గుర్తించె ననుటకు సందియము లేదు. శాసనసభల యెన్నికలను ప్రజలెప్పుడు బహిష్కరించిరో, అనాటినుండియు వాని ప్రతినిధి స్వభావము అంతరించెను. శాసనసభల ప్రతిష్ఠ దగ్గి పోయెను. ప్రపంచ మిస్థితిని గుర్తించును. ఇక్కార్య మింకను జరుగలేదనితలచి, శాసనసభలోనికి బోయి వానిని బ్రద్దలగొట్టెదమనుట, వ్యర్థపు తలంపు. శాసనసభలో నెకమారు చేరినపిమ్మట, వాని ప్రతిష్ఠ యతీతయించును గని తగ్గిపోవనెందు. హైందవసమస్యను పరిష్కరించుటకై, మాంచెస్టరు గార్డియను విలేఖకుడు అన్నిపక్షముల సమావేశమును సమకూర్చవలయునని హితమొసగుచున్నాడు. అంగ్ల ప్రభుత్వదృక్పథము మారనిది, ఇట్టికన్వేషనుల నేర్పరచిన ప్రయోజన ముండదు. ఎనిమిది పత్తరములవరకు ఇందును గూర్చి యాలోచింపకున్న, హిందూదేశములో సమాధానము గుడిరెడి యవకాశము దప్పిపోవు ననియు, ఇందు వలన హిందూదేశమునకును ఇంగ్లండునకును గూడ విపత్తు గలుగుననియు, ఈవిలేఖకుడు మందలించెను. ఇంగ్లండు ఇట్టి పరీశీలనపరుల హితము నెంతవరకామోదించునో తెలియదు. లండను ట్రైబ్యున్ పత్రిక పీలు ప్రభువుగారి నిర్ణయమునకు సంతరించుచు సంస్కరణముల నింతత్వరలో మార్పుటకు వీలు లేదని ఖండితముగ చెలుపుచున్నది. ట్రైబ్యున్ పత్రిక భావము లింతకన్నను విశాలముగ నుండజాలవు.

కాని, అంగ్ల దేశాభిప్రాయము సంతగ విచారింపనక్కరలేదు. ఇంగ్లండు తనయెడలనున్న యపాయమును బాగుగ గుర్తించినగాని, తగుచర్య నవలంబింపదు. ఇంగ్లండు తుదివరకును వేచియుండి లాభనష్టములను పరికించుచునే యుండును. భావిస్థితినిగూర్చి దూరమాలోచించుట, ఇంగ్లండు స్వభావమునందులేదు. పీలుప్రభువుగారెటుల జెప్పినను, లండను ట్రైబ్యున్ పత్రిక వీరిని అభిప్రాయమిచ్చినను, ఇతరుల యభిప్రాయము లెటులన్నను వానిని పాటించనక్కరలేదు. వీరిపరీక్షలకొరకు వేచియుండ నక్కరలేదు. వీరియాగ్రహానుగ్రహముల గూర్చి కలతజెంద నవసరములేదు. భారతవర్షము తన స్వాతంత్ర్యశక్తిని తాను పెంపొందించుకొనుటయే ఉత్తమమార్గము. దౌర్జన్యరహిత సహాయ నిరాకరణమే ఇందుకు ప్రధానసాధనము. ఈ సాధనము అభజయముగాంచ వీలులేదు. ఈసాధనమును ప్రజలు నిష్కర్షతో నవలంబించిన, నేడు గాకున్న రేపయినను ఇంగ్లండు తనపట్టుదలను విడకమానదు. భారతవర్ష స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించకమానదు. స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరలో గలుగుటకును

గలుగకపోవుటకును ప్రజలే బాధ్యులుగదురు. ఇంగ్లండును నిందించి లాభముండదు. ఇక్కడ మును నిర్వహించుటకు, భారతీయు లేకమనస్సు లే కృషి నలుపుట లాభప్రదము. సత్వరస్వరాజ్యాభి లాభులగు కాంగ్రెసువత్తుములవా రిరువురును తమ విభేదములను వెనుకకుబట్టి, నిరారణసాధనమును దీక్షతో నవలంబించుచో, కార్యఫలసిద్ధి గలుగు ననిలకు సందేయములేదు. అహబాద్ లో జరి గెడి అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసమావేశము ఇరువత్తుములకును అనుకూల సమాధాన మును కూర్చి నిరాకరణ కార్యక్రమ మును త్వరలో పూర్తిజేయుటకు ప్రజలకు ప్రోత్సాహము గలిగించుగాక. గాంధీమహాత్ముడు నేర్చిన మహాత్మ్యము సీసందిగ్రహవయమున మఱచుట, దేశదండదృష్టమగును. స్వరాజ్యము వెలు వల నెక్కడినోలేదనియో, ప్రజలలో నెవరియొక్క దనియో, ప్రజలు దృఢసంకల్పులగుచో దాని నను భవించగలరనియో, మహాత్ముడు చాటెను. ప్రజలే సందేశమును పిడినాడి మరిల ప్రాతలెన్నుల ద్రొక్కచో, స్వరాజ్యము గగనకు సుమమగును. దేశమున కిట్టి విషత్తు వాటిల్లకుండు నడుపు భారము నాయకులపై నిలిచియున్నది. నాయకులు తమపై నిలచియున్న ప్రచండబాధ్య తలను గుర్తించెడుగాక! గాంధీమహాత్ముడుపదేం చిన మార్గమునుండి దేశమును మరియొక మార్గ మునకు ద్రివృత్తి కష్టముగాదు. ప్రజలను నిరుత్సా హపరచి నిరాకరణదీక్షనెడి మర్రిచుట్టు టయు కష్టముగాదు. ప్రతిము సనుష్ఠింపజేయుట కష్టముగాని చెడగొట్టుట కష్టముగాదు. ప్రజల దృష్టిపథమును పారితోత్త్రమునుండి స్వాతంత్ర్యము వంకకు మార్పుటకు గాంధీమహాత్మునివంటి నిరుప మానశక్తిమంతుడు గావలసినట్లైనను. మరిల దానిని పారితోత్త్రమువంకకు మరల్చుటకు, మహాత్మునికన్న ఎన్ని మడుంగులో తక్కువశక్తిగలవా రయినను చలుదురు. అందుచే, మహాత్ముని పథమును చెడి గొట్టుటకు విశ్వప్రయత్నముల గావించి, ఆ పిమ్మట పశ్చాత్తాపముజెంది లాభముండదు. మహాత్ముడు యుగపురుషుడు. అటువంటివారిరుదుగ జన్మించు చుండురు. వారి యువదేశలాభమును బడియు భాగ్యము, ప్రజలకు సామాన్యముగ లభింపదు. అందుచే, మహాత్ముని మార్గమును చులుకన జేయుట వలన, దేశభాగ్యదయమునకు ప్రతిబంధకమేర్పడును. ఈ రెండు సంవత్సరములనుండియు జరిగిన కృషి బూడిదలో బోసినపన్ను రిగును. కాసనభలలో జేరి మామూలులెంత సవలంబింపవలెనను నాశను నిరోధించుట కష్టమే. నిరాకరణదీక్షను విశేష కాలము కొనసాగించుటయు కష్టముగ నుండును. కాని, ఈ మాత్రము కష్టమున కయినను నోర్వని యెడల స్వరాజ్యము లభించుట దుర్లభము. ఇతర దేశములు ఎంతకాలము స్వాతంత్ర్యముకొరకు గాఢ ముగ పాటుపడెనో యోచింపుడు. హిందూదేశ మింతవరకు జూపిన కష్టసహిష్ణుత యత్యల్పము. ఇంతటితోనే వినుపుజెంది భారతీయులు తమ శప థమును దీక్షను విడనాడుచో, దేశమున కెన్నటికిని స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించజాలరు. దేశభాగ్యస్థి సిద్ధికి సూతన కార్యక్రమముల కిన్నను ప్రజల దృఢసంకల్పమే ప్రధానము. ప్రజ లలో నట్టిసంకల్పమును బలపరుచుటకేమహాత్ముడు నిరాకరణకార్యక్రమమును సూచించెను. ఒక కార్యక్రమమును తుదివరకు కొనసాగింపజాలని ప్రజ లు, మరియొక కార్యక్రమమును కొనసాగించెదర నుటకల్గి. ప్రజలును, నాయకులును, ఈసంగతిని హృదయముజేసికొనుట, ముఖ్యావశ్యకము.

గోదావరి కృష్ణామండలముల పునర్విధానము
 ఇంద్రుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన ప్రకటన మొకటి నేడందినది. కృష్ణాజిల్లావిభజన మను గూర్చి గా. ది. బ. మోచర్ల రామచంద్ర రావు పంతులుగారు 1917 సంవత్సరమునం దొక తీర్మానము నుపపాదించగ, ఇందుకు సంబంధించిన సూచనలు ప్రజల విమర్శనార్థము ప్రకటించబడునని ప్రభుత్వము వారు తెలిపియుండిరి. 1920 సంవత్సరము మార్చి నెలలో, ప్రభుత్వపు సూచనలు ప్రకటించ బడెను. వీనినిగూర్చి యభిప్రాయమును తెలుపుచు 167 విజ్ఞాపనలు పంపబడెనట. వివరములలో భేద ములన్నను మొత్తముమీద కృష్ణామండలమును ఒక్కకలెక్టరు క్రిందనుంచుటకు సాధ్యపడదని, విమర్శకులందరును సూచించిరి. 1921 సంవత్స రము మార్చి నెలలో, గంజాము, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణామండలములను వీలుగనుండెడి నాల్గిజిల్లాలక్రింద నిర్మించవలయునని, సరసింహ రాజగోపాళ తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఇందును గూర్చి అధికారులతో యోచించగ, గంజాము విశాఖపట్టణము జిల్లాలను ఒక్కజిల్లాక్రింద జేర్చవల యునను సూచనను, గోదావరి తూర్పు జిల్లాను విశాఖపట్టణముజిల్లాతో గలుపవలయునను సూచ నను, వారు నిరాకరించిరి. గంజాము విశాఖపట్టణ ములనొక్కటి జేయుటవలన మండలము మిగుల పెద్దదియగుననియు, ఉత్కల కిబ్బందిగలుగుననియు విశాఖపట్టణము ముఖ్యస్థానముగ జేసిన గంజాము ఉత్తరభాగము వారికి మిగుల దూరమగు ననియు, సూచింపబడెను. రెండవసూచనగూడ నాచరణ యోగ్యముకాదని త్రొసివేయబడెను. గోదావరి కృష్ణా మండలములను ఎటుల పునర్విధింపవలయు నని ప్రశ్ని యుదయించెను. ఇందు విషయమై మూడు రకముల సూచనలు గావింప బడెను. నర్సాపురము, పెంటపాడు ఫిర్కా లేని తణుకు, యర్నగూడెముతాలూకాలను గోదా వరిమండలమున జేర్చవలయునను నది మొదటి సూచన. నర్సాపురము, పెంటపాడు లేనితణుకు, భీమ వరము తాలూకాలను గోదావరిమండలమున జేర్చ వలయుననునది ఇంకొకసూచన. నర్సాపురము, పెంట పాడుతోకలసిన తణుకు, భీమవరము తాలూకాలను గోదావరిమండలముతో జేర్చవలయుననునది, మూడ వసూచన. గోదావరి కృష్ణామండలములకు సంబంధించిన విస్తీర్ణము, జనాభా మొదలగు అంకెలు, ప్రభుత్వ ప్రకటనమునందు పొందుపరుపబడెను. తునిడివిజనును, పెద్దాపురము తాలూకాయందలి రాతులపూడి ఫిర్కాను విశాఖపట్టణము జిల్లాలో జేర్చవలయునను సూచనగూడ గలదట. ఈ సూచ నలగూర్చి ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొనగోరి. మే నెల 1 వ తేదికి పిమ్మట చేరెడి విమర్శనములను గాని సూచనలను గాని విచారించ వీలులేదని, ప్రభుత్వప్రకటనము తెలుపుచున్నది. ఈ ప్రకటనమును బూర్తిగ ప్రచురించెదము.

సంకుచితదృష్టి
 సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు రాజకీయ నిర్బంధితుల నందరను విడుదలజేసినటుల ప్రకటించి నను కొలదినుండినే వదలిపెట్టినదియు, ఇంకను ఎం దరో కారాగృహమునందు నిలిచియున్నారనియు, ట్రిబ్యూనువత్రిక తెలుపుచున్నది. హృదయము నందు మార్పుగలిగినగాని, ప్రభుత్వమువారి దృష్టి మారజాలను. చెప్పనది యొకటి చేయునదియొకటి యగుటచే ప్రజల విశ్వాసము, తానురాను తొలగి పోవుచున్నది.

వాణిజ్యసంరక్షణము
 సామాన్యకాసనసభలో వాణిజ్యరక్షణ మును గూర్చి జరిగిన చర్చయు ఇన్ను గారి ప్రకటనలును మాంచెప్పరు గార్డియను పత్రికను కలవరపెట్టినవి. వాణిజ్యరక్షణమువలన, లాంకుపైరు, మాంచెప్పరులకు నష్టము గలుగునని ఈపత్రిక భయపడుట వింతగాదు. ఇన్నుగారి సూచ నలు, వాణిజ్యరక్షణము నెటుల కొనసాగింప జాలవో నిన్నటిదినును సూచించియుంటిమి. ఇట్టి సంకుచితముగు సూచనలే, మాంచెప్పరు గార్డియను పత్రికను కలవరపెట్టియుండగ, వాణిజ్యరక్షణమును నిజముగ కొనసాగించెడి ఏర్పాటు లెంతభయ పెట్టునో యూహింపవచ్చును. లాంకుపైరు వర్తకు లీతరుణమున లేనిపోనిగంద్రగోళము జేసినను, నాశ్వ ర్యముండదు. ప్రజలకు నిజాధికారము చేజిక్కు వరకు దేశమున కన్నివైపులను చిక్కులే ఎను ర్కొనుచుండను.

సానికవార్తలు
 ఒకభాగవతురాలు:— మాడకరం వాస్తవ్యకా లగు శ్రీమతి దొంగణుగారు కడచిన ఆదివారము ఎగ్నూరు జగ న్నాథ భక్త కథలో నీతకళ్యాణమును వారిభగ చెప్పిరి. వీరిసంగీతము మిగుల శ్రావ్యముగ నుండెను. కథ చెప్పుట కడు స్వాగతముగ నుండెను. అని ఒక విలేజు వాయుచున్నారు.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— ఫిబ్రవరి 17 వ తేదిలో అంత మొందిన వారమున మొయింటికి 48 మంది నంతున మరణించిరి. 22 మందికి మరూచిక మా సోకెను. నలుపురు మరణించిరి నలు గురికి కలరా సోకెను ఒకరు మరణించిరి. ఇతరజ్వరములవల్ల 88 గురు మరణించిరి.

ఏ. అబ్దులు కరీం అందుకో కాలండరు:— చెన్నపురిలో వర్తకులు అబ్దులకరీం కంపెనీవారు వంపిన కాలం దెరుగు కృతిజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇది పెద్దపెజ్జా కాలండరు, ఇంగ్లీషు - ఉరుదు. అరబ్ భాషలో వివరములు చాలగలవు. నెల కొకపూర్తిపుట యియ్యబడినది. మహమ్మదీయుల కథిక్కుముగ నుపకరించును. నలుపు ఎరువు అభవచ్ఛరంకులలో అంకెలు పెద్ద విగా జేయబడినవి. అరబ్ భాషగూడ చాల యుపయోగకరమే యగును. కలయువారు వైంపెనీకి పోస్టుబాక్సు నంబరు 185 మదరాసు అని వ్రాయవలెను.

శ్రీహనుమద్గ్రంథాలయము రాత్రి పాఠశాల నారాయణవరం:— 1923 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల 4 వ తేది జరిగిన బహిరంగసభలోని 8 వ తీర్మానము ప్రకారం 1921 వ సం॥ ఏప్రిల్ మొదలు దిసంబరు 17 వ తేదివరకు శ్రీయంక సి. వి. రంగశ్రీధర్ గారిచే యిక్కడగ్రంథాలయపు లెక్కలను ఈ నెల 21 వ తేదిబుధవారం బహిరంగసభలో పరిశోధింప బడును. 1921 సం॥ ఏప్రిల్ 1 వ తారీఖు మొదలు 1922 సం॥ మార్చి 31 వ తారీఖువరకు గ్రంథాలయపు లెక్కలను తనిఖీ చేయుటకు ఆడిటరులను ఎన్నుకొనును.

కరింబిడ్డిలు:— రెండుగోళముల మార్కుగల కరింబిడ్డి లను మన్నడి వీధియందుండు ఏ. అబ్దుల కరీం కంపెనీవారు తియ్యుచేయుచుండెడివారు ఇట్టిమార్కులతోనే చాకలిపేట యందలి యన్. ఎ. కిరీం, మహమ్మదు ఉమాంసాహేబులహమదు హుసేను, మహమ్మదు ఇబ్రహీం సాహేబుగార్లు తియ్యుచేయు ప్రాంబంభించిరి. ఈ విషయమై ఏ. అబ్దులకరీం కంపెనీవారు వైసులుగురై సీవిలుకోర్టునందు నష్టములకు దావాతెచ్చిరి. సీటి సీవిలుజడ్జి గారి కేసువిచారింపి ఇట్టిమార్కుగలబిడ్డిలను వారెవ్వ రుతియ్యుచేయునాడదని తీర్పుచెప్పి ప్రతివాదులలో మొదటి వారు 500 రూప్యములు ఇరువురు పెరినూరురూప్యములను నష్ట ములక్రింద అబ్దులకరీం కంపెనీవారికి చెల్లించవలయునని తీర్పు చెప్పిరి.

పరాసుల కఠినదండనపదతులు మోచ్చుట

జర్జనులు చాటునుండి యుద్ధము చేసెదరను భయము

బ్రిటిషు ప్రదేశముగుండా రవాణా జరుగుట

పరాసులకు సౌకర్యములను కలుగజేయుట

రైనులాండునుండి బ్రిటిషువారు పూర్తిగ మరల

వలయు నని బ్రిటిషు ప్రజలనుట

రూపురస్థితులు చాల విషమించుచున్నయవి. పరాసుల కఠినచర్య మోచ్చుచున్నయది. జర్జను పోలీసుఉద్యోగులు సుంకముల అధికారులు ఏక మొత్తముగ తొలగించబడుదురు. వీరికి ఇష్టమున్నచో వీరిని ఫ్రెంచిబెల్జియనుల యధికారములో మరల నియమించెదరు. పరాసు సైనికులును, జర్జను ప్రజలు ను చాలపర్యాయములు తలపడిరి. విరియ్యుద్ధము వలెనే జర్జనులు అదేపనిగ ఇకముందు జేసెదరను కొనుచున్నారు. ముఖ్యులగు అధికారులు చాలమంది అరెస్టు చేయబడిరి.

లండనునభిముగిసినది. బ్రిటిషు ప్రదేశము లో ఇనుపదారులలో కొంచెము ప్రదేశమును పరా నుల కిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానముచే బ్రిటి షు అధికారులు చాలకలవరపడిరి. మిత్రమండలి సయ్యుద్ధము పూర్తిగ విడదాడి రైనులాండునుండి పూర్తిగ మరలిరావలయు నని బ్రిటిషువారి యభి ప్రాయము.

బ్రిటిషు ఇనుపదారుల కొంతభాగము పరాసుల కిచ్చిరి రూపురస్థితులు చాల విషమించుచున్నయవి. పరాసుల కఠినచర్య మోచ్చుచున్నయది. జర్జను పోలీసుఉద్యోగులు సుంకముల అధికారులు ఏక మొత్తముగ తొలగించబడుదురు. వీరికి ఇష్టమున్నచో వీరిని ఫ్రెంచిబెల్జియనుల యధికారములో మరల నియమించెదరు. పరాసు సైనికులును, జర్జను ప్రజలు ను చాలపర్యాయములు తలపడిరి. విరియ్యుద్ధము వలెనే జర్జనులు అదేపనిగ ఇకముందు జేసెదరను కొనుచున్నారు. ముఖ్యులగు అధికారులు చాలమంది అరెస్టు చేయబడిరి.

బ్రిటిషు ప్రజల కలవరము

పరిస్థితులు విషమించి పోవుటచే బ్రిటిషు ప్రజలు చాల కలవరపడుచున్నారు. జర్జనులనుండి స్వతంత్రములను పరా నుల రాజ్యములను అవకాశము పోయినది. జర్జనుల దేశమును విచ్చి యుజ్జేముటకప్పు వేరొందుకాకాలదని గార్హి గారు అభిప్రాయ ప్రకటించినది. ఆమెకునులవరనే బ్రిటిషువారుగూడ రై నులాండునుండి పూర్తిగ మరలి తీరవలెను. ప్రపంచదలి సయ్యుద్ధము లంకము జేయవలెను. పరాసులు రాజీక రాజ్యము ఇట్లు జేయవలెను.

బ్రిటిషు ప్రజల యభిప్రాయము

బ్రిటిషువారు ప్రెంచి విధానమును పూర్తిగ అంగీకరించిన ప్రయత్నమును ఆర్థిక గాజీకు సైనిక చిక్కులలో తిగుల్పా కిదు. అందుచే బ్రిటిషువారు పూర్తిగ రైనులాండునుండి గుండునుండి పూర్తిగ మరలి తీరవలెను. ప్రపంచదలి సయ్యుద్ధము లంకము జేయవలెను. పరాసులు రాజీక రాజ్యము ఇట్లు జేయవలెను.

రైనులాండునుండి తిరిగివచ్చితి మన్న మన సయ్యుద్ధం త్యైసినదని యర్థుగునని లిబులు కలుపుటలు తెలుపు గున్నవి.

పరాసులు సైన్యమెల్లగ రూపును ఆకమించుకొనుటకు పయ్యుద్ధమును పూర్తిగ అంగీకరించిన ప్రయత్నమును ఆర్థిక గాజీకు సైనిక చిక్కులలో తిగుల్పా కిదు. అందుచే బ్రిటిషువారు పూర్తిగ రైనులాండునుండి గుండునుండి పూర్తిగ మరలి తీరవలెను. ప్రపంచదలి సయ్యుద్ధము లంకము జేయవలెను. పరాసులు రాజీక రాజ్యము ఇట్లు జేయవలెను.

పరాసుల కోర్కెలను నిరాకరించుట తప్పని పిక్కడె లిబులు మూలము నిండించుచున్నది.

దొంగిలించుట సమ్యక్తని బొందితివలయును

లండన్, ఫిబ్రవరి 19:—రూపురస్థితులు చాల విషమించుచున్నయవి. పరాసుల కఠినచర్య మోచ్చుచున్నయది. జర్జను పోలీసుఉద్యోగులు సుంకముల అధికారులు ఏక మొత్తముగ తొలగించబడుదురు. వీరికి ఇష్టమున్నచో వీరిని ఫ్రెంచిబెల్జియనుల యధికారములో మరల నియమించెదరు. పరాసు సైనికులును, జర్జను ప్రజలు ను చాలపర్యాయములు తలపడిరి. విరియ్యుద్ధము వలెనే జర్జనులు అదేపనిగ ఇకముందు జేసెదరను కొనుచున్నారు. ముఖ్యులగు అధికారులు చాలమంది అరెస్టు చేయబడిరి.

జర్జనుల దొంగిలించుట సమ్యక్తని బొందితివలయును. పరాసుల కఠినచర్య మోచ్చుచున్నయది. జర్జను పోలీసుఉద్యోగులు సుంకముల అధికారులు ఏక మొత్తముగ తొలగించబడుదురు. వీరికి ఇష్టమున్నచో వీరిని ఫ్రెంచిబెల్జియనుల యధికారములో మరల నియమించెదరు. పరాసు సైనికులును, జర్జను ప్రజలు ను చాలపర్యాయములు తలపడిరి. విరియ్యుద్ధము వలెనే జర్జనులు అదేపనిగ ఇకముందు జేసెదరను కొనుచున్నారు. ముఖ్యులగు అధికారులు చాలమంది అరెస్టు చేయబడిరి.

ప్రెంచి తరువుల నుల్లంఘించుట

లెన్, ఫిబ్రవరి 17:— తపాలకాశయంతి ప్రెంచి తరువులను భిక్షులు జర్జనులకు తులనాప్రదేశించ రాదని ఉత్తరము 15 తేదీని రూపురస్థితులు ప్రదేశించి డెల్టా యుద్ధము పూర్తిగ విడదాడి రైనులాండునుండి పూర్తిగ మరలి తీరవలెను. ప్రపంచదలి సయ్యుద్ధము లంకము జేయవలెను. పరాసులు రాజీక రాజ్యము ఇట్లు జేయవలెను.

ఎస్సెనులో సంఘర్షణము

ఎస్సెన్, ఫిబ్రవరి 18:— బెల్జియను సైనికులకు పల వారముల నీయమముచే సైనికులు తుపాకులను గాల్పు ఇద్దరు సైనికులు చనిపోయిరి. పరాసులు కాల్పులకు పటానును మరఫిరంగులతో బంపిరి. వీరు పోలీసు భాగ్యంకియల నాక మించుకొనిరి. పోలీసు డ్రెక్ట్ లను అట్టుజేసిరి. కిరిమందిని నిరాయధులు జేసిరి. వారందరూ పుస్తకములను కాగితముల నీయమని అడిగిరి.

పరాసులకు బాగును పంపకుండ జేసినందున ఎస్సెను దండవాధికారి 2 సంవత్సరముల శిక్షను, 1000000 యెర్కుల అపరాధమును విధించి.

ద్యుచ్చిని స్వయం జేయ నిరాకరించుటచే పాక బుక్కును గారికి 5000000 యెర్కుల జరిమానాను విధించి.

పరాసుల కఠినచర్య

ప్యాంస్, ఫిబ్రవరి 17:— పరాసులు జర్జనులను విధించు కఠినచర్యలను జూడ ఇవివరలో అనుకొన్నట్లులే కఠినదండనపదతులను పరాసులు ప్రారంభించిరి తెలియజేసిరి. ఎస్సెనులో సెన్సార్లలో పోలీసుదళము నెత్తిజేసిరి. సైనిక సివిలు పాలకులను అరెస్టుజేసిరి.

దొంగిలించుట సమ్యక్తని బొందితివలయును

విరియ్యుద్ధము ప్రకారము బ్రిటన్ దొంగిలించుట మి బి యుద్ధము ప్రకారము బ్రిటన్ దొంగిలించుట అనుచున్నాను. ఈ యుద్ధము ప్రకారము సైనిక అధికారులు తెలియుచున్నది. రూపురస్థితులు చాల విషమించుచున్నయవి. పరాసుల కఠినచర్య మోచ్చుచున్నయది. జర్జను పోలీసుఉద్యోగులు సుంకముల అధికారులు ఏక మొత్తముగ తొలగించబడుదురు. వీరికి ఇష్టమున్నచో వీరిని ఫ్రెంచిబెల్జియనుల యధికారములో మరల నియమించెదరు. పరాసు సైనికులును, జర్జను ప్రజలు ను చాలపర్యాయములు తలపడిరి. విరియ్యుద్ధము వలెనే జర్జనులు అదేపనిగ ఇకముందు జేసెదరను కొనుచున్నారు. ముఖ్యులగు అధికారులు చాలమంది అరెస్టు చేయబడిరి.

బ్రిటిషు ప్రదేశములలో నన్న ఇనుపదారులను కత్తు యుపరిష్కారము కావలెనని పరాసులు తొందరపడుచున్నారు.

బాగునమ్మే విస్తరించుట

ప్యాంస్, ఫిబ్రవరి 17:— బెల్జియనుల బాగునమ్మే విస్తరించుట. కాని అల్లరులు ఏమియు జరుగలేదు.

పరాసులు నేటియందును గెల్ నెక్ రెజెంట్ ఆక్ మించుకొనిరి. కాని అల్లరులు జరుగలేదు.

ఇకముందు ఎస్సెను జర్జను పోలీసులకు తమభర్తలను నిరాయధులై సాదాదుస్తులతోనే నిర్వహించెదరు.

కెంజెరావులతోబాటు దగ్గర ఒక బాబు ప్రేమ గాని ఎవరికిని అపాయము కలుగలేదు.

డాక్టరులలో కొందరు సైనికులు జర్జను దండవాధికారులను, పోలీసు డ్రెక్ట్ లను, కప్టెన్ ఇన్స్ పెక్టరును అరెస్టు జేసిరి.

సాకాయాడ్లకులను పరాసులు పట్టుకొనిరి. సుంకముల నిక వరలు జర్జనులకు భిక్షులను బదులు ప్రెంచివారే పసూలుజేసెదరు.

ఎస్సెనులో గొప్పభయము

ఇప్పుడు ఎస్సెనులో పోలీసుదళము లేదు. పరాసు సైన్యము కి బలముగనున్నది. పాకాన్స్ ప్లే యెర్కుల అంకి చెడ్డ శిక్షను విధించెదరని ఎవరును అనుకొనలేదు. ప్రజలందరూ చాల భయపడిరి.

పోలీసువారు, సైనికులు కొట్టుకొనుట ఎస్సెను పోలీసువారు పరాసు ఉద్యోగిని కాలివరియు అడు తీతగా త్రుడాయెనయ్యు తెలియుచున్నది. రైను కాల్య లో పరాసులు తూనును చక్కగ పనిచేసినయ్యు కాని పాయత్రము ఒక పడవ మునిగిపోయినది ఇంకొక బాగు తో రేపు మునిగిపోయెను. గర్జ మంతయు అగిపోయినది.

లెమిగును సమ్మె టై వారి జేతము నిమిత్తము బంపిన 25000000 యెర్కులను పరాసులు కళపరుచుకొనిరి. గెల్ నెక్ రెజెంట్ మునిగిపోయినది తమకై విధించబడిన 10000000 యెర్కుల అపరాధము నీయమందు వారినుండి 110, 000, 000 యెర్కులను రాబట్టిరి

జర్జనుల బాగునమ్మే విస్తరించుట

అనాకమున ప్రదేశములో పరిశ్రమలకు చాలకాలము బాగును స్వయం జేసెదమని జర్జను బాగునమ్మే విస్తరించుట తెలియ జేసెను. జర్జనుల బాగునమ్మే విస్తరించుట కలుపులేదని.

ఎస్సెనులో ప్రజలకు జర్జనులకు భిక్షులను బాగునమ్మే విస్తరించుట సహాయ మొనర్చుచున్నారు. అపరాధములకు లోటు లేదు. పరాసుల ఆక్రమణకు తోడ్పడక ఊరకుండవలయు నని జర్జను భిక్షులను బాగునమ్మే విస్తరించుట దుకాణదారులు, పనివారలు, పాటలు వారు పనిలేక ఉన్నారని వీరందరికినీ వేత నము లీయబడుచున్నది. కాంతమునుండలెనని ప్రజలకు ఉత్త రువులనెవరి. ప్రభుత్వము లోటులేకుండ ప్రార్థించుచున్నది. విద్యాకాశయంతి బోంబు, ఎస్సెన్, డాక్టరులను 15, 16 తేదీలన జూచివచ్చెను.

పరాసు ఇంజనీరు దళమును గొంపోవుచున్న రైలుబండి యొటి ఇంకొక బండితో డిగ్రీ నెక్ ఇద్దరు సైనికులు చనిపోయిరి. 5 గురికి గాయములు తగిలించి. ప్రమాద మొందు తు గలిగెనో కారణము తెలియలేదు.

బ్రిటిషు ప్రదేశములో ప్రెంచి సైన్యములు

కొలాన్, ఫిబ్రవరి 18:— పేయటు సేవాని కొలాన్ కు వచ్చిరి. బ్రిటిషు ప్రదేశములో పరాసు సైనికులను బంపు విషయమై గాడ్లీ సేవానితో డిగ్రీ నెక్ మాట్లాడును.

జర్జనుల గంభీర భృతకరిత్రము

మిదపరాసులు కన్ను జేసిరి. ఎట్టులైనను దీనిని కళపరు చుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు ఈ పరిశ్రమలకు మెజ లారు పత్రికము నాక్రమించుకొనెద రనియు తెలియుచున్నది. మారుగర హెచ్చుటచే తిండిధరలు కర్జుయన్నని రూపురస్థితులు ప్రవేశపెట్టవలచినక రిస్సినిధాము కొలాన్ కుండజేయుటకు జర్జనులు ప్రయత్నించుచున్నారు.

బ్రిటిషు కార్మిక సభ్యులు 4 గురు ఎస్సెనులో ప్రవేశించిరి. వీరు హోటలులలో బస జేసిరి. వీరికి భోజనము పెట్టరాదని పరాసులు హోటలు వారి కుత్తకముజేసిరి. తమకు భోజనము పెట్టరునుటచే పరాసులు ఇట్టా ర్పిరి.

జర్జనుల చిత్రితము బాగును హలం కు బంపెదమను మిదతో బాగునమ్మే విస్తరించుట గొంపోవుచు పరాసులు కను గొనిరి. దీనికి ప్రాయశ్చిత్తము 120 బండ్ల ఉక్కును, ఇను మును పరాసులు అప్పుజేసిరి.

బ్రిటనులో గృహనిర్మాణవిధానము

అద్దె నిర్బంధములు సాగుట

మరింతసహాయము ప్రభుత్వమువారి చేయవలయుట

అద్దె నిర్బంధములు ఇంకను కొంత కాలము జరుగునని ఆలో క్యకాశయంతి తెలియజేసెను దీనినిమిత్తము ఒక బిల్లు ప్రవేశపెట్ట బడును. మధ్యమతరగతి ప్రజలకు స్వయం దరాదని. గృహము లవై ప్రభుత్వమువారి పరిశీలన ముండరాదుట కూడదని. తేని వో ఇండ్ల అద్దె పెరిగిపోవునని. రెండు మూడు సంవత్సరములు పరిశీలన జూడవలెననియు, ఈలోపుగ అద్దెలు ఇ తమ మించుట డజేయుటయు గృహనిర్మాణమునకు ప్రభుత్వమువారి రెక్కర సహాయముచేయుట తలపెట్టవలయునని తెలియజేసిరి.

యద్దెనాకా నిర్మాణముకేళిడు పూర్వముకంటె ఎక్కు వభర్తలు అగుచున్నది. దీనికి కారణము ఈ మధ్యములో క్రొత్తగ కేర్చుకొను విషయములే. తమరినికాపాడు కొనుచున్న, కుటుంబ వాడిసలబుటకు అపాయము లేకుండ యద్దె నొకలను నిర్మి యుట ఇంతవరకు సెక్కులగుటకు కారణము.

భారతదేశము - లంక వైరు

సంరక్షణ పద్ధతి ఫలము

సామ్రాజ్యసభవారి తీర్మానమును నిరసించుట

లండను, ఫిబ్రవరి 17:— మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక ప్రింట్ చేయబడుచున్నది:— ఇంగ్లాండు లంకావైరువారి కనకమును నూలుగురులమీద పన్ను విధింపబడు నుటకు సందియములేదు. తమపత్రికలలోనే యభిప్రాయము వ్యక్తము చేసి దేశముల నెరిసెను. తమకు భాగ్యవంతులముగ నుండునని భారతవర్షకు సంరక్షణవిధానముల యభిప్రాయము. అసలు ఇండియాలో తగినపనిముట్లులేవు. తగినపనిముట్లులేవు. తమకు కావలసినవానినైన నప్రయత్నింపక పోవుట వీలు లేదు. లంకావైరువారివారివారి భారతీయులు కనిపించుటకు కఠిన దార్ధ్యము చూడదు. అందుచే తమమే సంతోషము కల్గిన ప్రవేశ బెట్టిన ఇండియాకు నష్టముగాని లాభముండదు.

లంకావైరువారి ఇండియాకు వెళ్లిన అయిదవముద్రము. లంకావైరువారి భారతీయులు విస్తారము బట్టలను కొనుచున్నారు. ఇండియాలో వీరలను నష్టములేకుండ బాగుజేయుటకే లంకావైరువారివై పన్ను విధించరాదని వారు కోరుచున్నారు. ఉభయయుద్ధము లాభకరముగా వ్యాపారము జరుగుటకు గూడ తమవై పన్నును విధించరాదని.

యన్లైట్ పేట్రేట్లుకొన్నాడ చికిత్సలను జంతుకొని 23 గురు పిచ్చివాండ్లు చనిపోయి.

బెల్జియములో వేతనముల నభివృద్ధి చేయకలెనని బొగ్గు పనివాండ్లు సమ్మెకట్టిరి. ఈ సమ్మెకును యుర సంఘములను సంబంధములేదు.

గ్రీసులో నున్న తురుష్కబంటిల కందరకును అభయము నగుబడిన.

పరాసుకునుల పనివాండ్లు ఇంకను సమ్మెను సాగించుచున్నారు. మొత్తము 22000 మంది సమ్మెకట్టిరి.

బ్రిటిషు కలెక్షరుల వార్షికసంత సోదావాయునాడు అరంభమగును. మార్చి 2 కరకు జరుగును.

న్యూఢవుండులాండు కానకసభ ఆపుజేయబడిన. మరల ఎన్నికలు ఏప్రిల్ ఆఖరున జరుగును.

నల్లనదు, కోకయిన మార్పుచునులను విక్రయించుట లో తప్పు ఒకప్పుడు వాటి కలిసియును విధించెదమని పార్లమెంటు లో బిల్లు ప్రవేశపెట్టిరి.

ఇస్మితుపాసాగారు ఎస్కీమరు దగ్గర ముస్తాపా కమాలుగాని కలెక్షినుటకు పోవుచు కాకస్తాంబునోపిలులా వ్యాధిగ్రస్త నేనానితోడను, నేనెట్టి హెండ్లెక్ గారితోడను ముట్టాడిరి. ఈ భయమును నున్న దాని ను తోడనే ముట్టాడి సంతోష ప్రయత్నించెదమని. లానేనులో అందజేసిన మరతుల ప్రకారము బ్రిటను సంధిప్రమున సంకెతముజేసి సంసిద్ధురై యున్నదని ఇస్మితుగారికి తెలియజేసిరి. ఇస్మితు గారు కూడ సంతోష గోరుచున్నారని.

సంధివిషయమై మరల రాయబారులను జరుపుటకు అగోరావారు ఇష్టపడిరి తెలియచున్నది.

టుంటుఖామెక్ గారి సమాధిలో అమూల్యమగు జవాహర్ మరతర వస్తువులు కనబడినవి.

పోలండు-లుథేనియా కొట్టుకొనుట జాతిసమితి సహాయము నపేక్షించుట పోలండువారిని లుథేనియనుటకు రాష్ట్రీజవిషయమై తగాయిదా గలుగుటచే ఈ భయమును తీసుకు గొట్టుకొనిరి. తక్షణ ప్రదేశములో నున్న ఆఫెన్ శాక్ మించుకొని పోలండు నేను లుథేనియా దేశమువై విజృంభించిరి. లుథేనియా వైద్యములను ముట్టించిరి. ఇదివరకప్పుడే లుథేనియా వైద్యము చాలమంది చనిపోయిరి కంకల కొలది కుంగుతున్నది. శాశాజాతిసమితివారు అడ్డుబడి తమ తగవును తీర్చును లుథేనియనుట కోరిరి.

యధికాలములో క్రతువులతో ఉత్తరప్రభుత్వములను జరిపినందులకు పరాసుకులకొ సంపాదకుడు అరస్తుజేయబడిన

విరిమిపరిస్థితులు

సంధిరాయబారులు

విప్లవకారుల నీతిబాహ్యత

ఒకసెలకువిచ్చిన అనగా మానముకోజులు యధము లేకుండ ఈ భయ పక్షముల వారును ఊరకున్న సంధిప్రయత్నములను జేయుటకు వీలు గనుండునని కాస్త్రీ మిగారు అనుచున్నారు. రిపబ్లికను, ప్రిన్టీటుపక్షమువారును ఎట్టిచర్యలకు బునకొనరాదు. ఇదియేమరతు. రిపబ్లికనులు ప్రజలనుగాని, అధికారులనుగాని, వారిఆస్తినిగాని ముట్టుకొనరాదు. ప్రిన్టీటువారు ఎవరిని అన్యుచేయరాదు. ఉరివీయరాదు. సంధికి ప్రయత్నించునాడు తమకు 28 తేదీలోపు ప్రభుత్వ తరమునీయవలెననిరి. తక్షణమే వ్యక్తిభావము నాపుజేసి సంధిసభకు తటస్థదేశీయుని అధ్యక్షులుగ నుండగోరి. ప్రజలందరను సహాయము చేయవలెననిరి.

డివెలరాగారికి, ప్రిన్టీటు ప్రభుత్వమువారికిని రాయబారులు జరుగవలయు. ప్రిన్టీటు ప్రభుత్వమువారు ఎంతటికృత్య ప్రయోసలకునైన నోర్చి విప్లవకారులకు అంత్యముజేయవలసి. తామిచ్చిన గడువు దాటినపిదప ఎవరిని మన్నించమనిరి. చాలమంది అరస్తుచేయబడిరి.

మరల కొన్ని భవనములు పశురామప్రీతి జేయబడినవి. ఓపిగిన్నన జంపి: హంతకుని బట్టుకొనిరి.

పియర్స్ గారు తమ మనస్సులను వశభరచెననియు, మంగళవారములోపుగ అందరిని సమావేశము జేయజాలవలెనని, పియర్స్ గారి కథయును చెప్పెదమనిరి.

కొండరు విప్లవకారులు జంబడిరి.

చీనాలో అన్ని పక్షములవారును ఏకమగుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

చాదం ఇనుపదారులను, ఆపల్లెలకుబోవు ఇనుపదారులను కిర్యూక్ కిచ్చే నడుపుటకు మార్చి ఆఖరునుండి ఏర్పాటుజేసిరి.

చెంగల్పూరాయ నాయకుడు ఉచితఆయుర్వేద వైద్యశాల:—కడవిప జనమహాసమున ఈ వైద్యశాలఅందు 9999మందికిని చికిత్సపొంది. వీరిలో 410మందియూ కేషియనులు, 1581 మందిక్రైస్తవులు 627 మందిమహమ్మదీయులు మిగిలినవారందరు హిందువులు. వీరిలోక్రొత్త చికిత్సకువచ్చిన వారిసంఖ్య 8768 ఒక్కొక్కరికి మందునకు సగుటున 8సమ్మెట్టి ఖర్చుఅయ్యెను 21 వ తేదీనాడు మాత్రము వైశాలకు4890మంది చికిత్సకువచ్చిరి అని పరమపుష్కర్ధేధుల కార్యదర్శిమాకు వ్రాయుచున్నారు.

దేవాలయములోతగవు:—తిరుకల్లెక్కేటి పార్థసారధిస్వామి దేవాలయమునందుత్సవములు జరుగుచుండ కె.రామానుజాచారి యను వారొకరు దేవులకు ఆర్పించుటకై వక్కెరను అమీనునడిచిరి. దానిని అమీను ఆంగీకరించనందున తగవు ప్రారంభమయ్యెను. పి. పార్థసారధి అయ్యంగారును రామానుజాచారితోచేరి అల్లరిచేయ ప్రారంభించిరి. తగవుఅధికముగ పెరిగిపోవుటకు మునుపే పోలీసువారువచ్చి తగవునుఆపివైచిరి. రామానుజాచారి పార్థసారధి అయ్యంగార్లవై పోలీసుసబ్ ఇన్స్పెక్టరు మాజీనగురు అల్ల:చేసినను నేరముమోపి కేసు తెచ్చిరి ఈ కేసువిచారణ ప్రభురాజధాని మాజిస్ట్రేటు కోర్టు నందు మార్చి నెల 2 వ తేదీనీజరుగును.

- 1 సూత్రసంహిత - స్కాందపురాణాంతర్గతము వెల 2-0-0.
- 2 స్వర్ణకారవ్యవహారము- ఇది బ్రాహ్మణులమని పోట్లాడెడి కంసాలులకును బ్రాహ్మణులకును నడచినవ్యవహారము. వెల 1-8-0.
- 3 నాగరఖండము- ఇదియు స్కాందమహాపురాణాంతర్గతము. దీనివెల 1-0-0.
- 4 శంతినురాజచరిత్రము- ఇది యొక ప్రాచీనప్రబంధము. చదివితీరవలసినది. వెల 0-14-0.
- 5 శుద్ధాంధ్ర హరిశ్చంద్ర చరిత్రము- ఇది అచ్చతెలుగునను మృదుమధురశైలిలో సులభైకవేద్యమై యుండును. వెల 0-10-0.

ఎడిటరు అభినవ సరస్వతి

కానపాడు, పిడుగురాసుపాను గుంటూరుజిల్లా.

(కలగూరగంప)

ఆంధ్రముల పొడగు

కేవలమాంసాహారమైన వక్రయొక్క ఆంధ్రము దానిని కఠిరముకంటె 4క్లింకలు పొడుగుగానుండును. కేవలకాభావారియైన మేకయొక్క ఆంధ్రము 24:లకుండును. చెందువిధములైన ఆహారమును భుజించు మనుజుని ఆంధ్రము 9 కలింకలుండును.

ఆంధ్రము అనగా కడుపునొప్పిపేగు ఇంగ్లిషులో ఇంటెస్టైను అందుగు.

* * * ఆహారమందు కొన్నిమామూలు వైద్యకాస్త్రజ్ఞులు వైటమియస్ అనెడు ఒకవిధమైన పదార్థము ఆరోగ్యమునకు ముఖ్యమైనదనియు, అది మన ఆహారముద్వారా మనకు లభించునదియు, దానిలోపాలోపములే కారకకొర్రములలో నశీకములకు హేతువులయ్యు కనిపెట్టి వారు. నాగరకత హెచ్చిన కొలది ఆహారమందు నాణ్యము హెచ్చుచున్నది. గోధుమరొట్టె ఎరువుగా నుండకూడదు. అన్నము ఎంత తెల్లగానుంటే అతి ప్రతీక్షణ అందు కొరకు బాగా బియ్యము దంచి, చెరిగి, కడిగి, వార్చి అన్నమును మల్లిపువ్వుల తల చేయుచున్నాం. పంచదార కాని బెల్లము పనికిరాదు; పంచదారలో కూడ ఎంత తెలువైనది దొరికితే అంత ప్రతీక్షణ. కంకణీకపుగాని గల్లికపునువాడలేము. ఈలాగున శుభ్రతకొరకును, రుచి కొరకును ఆహారములో రాసురాసు మార్పులువచ్చి నవి పచ్చినస్తువులను తినుటను మరచినాము. కూరలలోనూ, పండ్లలోనూ పచ్చివాటిని తిను ఆలవాటు పోయినది. పండ్ల దొర:కపోవుటచేకను, వీరలు వాటిని ఉపయోగించలేవన్నారు. సంపాదించుకొనినను అందుగ ఒకటితర ఒకముక్కను దిను అలవాటు వచ్చినది. ఈ ఆలవాటులను మార్పుకొని, పండ్లను, పచ్చి మాంసమును, పచ్చిపూనును, పచ్చికాయలను, పచ్చిగడ్డిని, అప్పుడు చంపిన జంతువుల రక్తమును, యములను, పండ్లను, విశేషముగ వాడవలయునని ఆధునిక వైద్యులు మొర్రపెట్టుచున్నారు. పచ్చి వస్తువులలో ఈవైటమియస్ అనెడు పదార్థముండును. అది కాకములలో ఉపరిభాగములో నధికముగ నుండును. వస్తువులనుఉడక బెట్టుటచేత ఆపదార్థముయొక్క బలము నశించును. ఆలాగ్ల ఆహారమంతయు మాంసమైన ఉపచరించదు; అప్పుడు ఎస్కీమో ఆఫ్రికానీ,గోజాతి బాట్వాలవలె పొట్టి గ కాయగూరలను వైటమియస్లేకుండ నుండు కావాహారమైనయెడల పాలిపోయిన చీనా జపాను ఇండియా దేశములవలె అరుదుము. అందుచేత ఆహారమును సరిజేసికొని అందులో ఈపచ్చినస్తువుల సమ్మేళనముండునటుల చేయవలెను.

* * * నిజానిజములను కనుగొనుటకు యంధ్రము అసశ్యమును చెప్పవచ్చును మనుజుని ఆత్మగీర్వముగనుండ లేదు చెడ్డకనమందు దిట్టతీరనవారు వారిమాఖలులో ఆ యగీర తను తను కనబరచక కమ్మివేయగలిగినను, దాని మార్పులు మాత్రము అతిమాత్మములకుటచేత కఠిరమందొకవిధమైన మాత్మ వికృతిని కలుగజేయును. ఆ వికృతిని కనిపెట్టగలుగు యంధ్రములను ఒక కాస్త్రజ్ఞుడు నిర్మించినటుల ప్రచురపరచుచున్నాడు ఆ మాత్మవికృతులు మెదడుకై కథరింక సారంభించును; మెదడునుండి: నాడులద్వారా కఠిరముయొక్క యంగములవై ప్రభవించును. కఠిరమందొక మాత్మంగము కలదు. అది మూత్రమును తయారుజేయు వ్యక్తముమీదనుండును. దాని యందు కలుగుమార్పులను ఒకద్రవపదార్థము అధికమై రక్తమును ప్రవేశించి, గుండెకాయయొక్క కొట్టుకొనుట వికృతి కలుగును. అవికృతి నాడిలో వ్యక్తమగును నాడియందు వ్యక్తమగునట్టి యానాత్మ వికారములను కనిపెట్టగలుగు ఒకయంధ్రమును ఆకాస్త్రజ్ఞుడు నిర్మించెను. దీనిని సందిగ్ధలములలో నుపయోగించి నిజానిజములను స్థిరపరపగలిగాడట. దీనియప్రయోగమును కాస్త్రమండలివారు నిస్సంకయముగ సంగీకరింప నందున న్యాయస్థలములందు దీనినికను వాడసారంభించ లేదు. ఇది కోధనలకు నిలదగిలినచో ఎంత నుకృతము లోకమున గల్గునోకదా?

నెల్లూరుమునిసిపాలిటీవారిసోటీసు

ఇందువల్ల యీవస్త్రానికి తెలియజేయడ మే మనగా నెల్లూరునందు స్థానికము విస్తారముగా వున్నందున, ఈ ఫిబ్రవరి నెల 27 తేదీ మొదలు మార్చి 8 తేదీ వరకు రంగనాయకుల పేటలో జరుగబోవు శ్రీతల్పగిరి రంగనాయకుల సోతిరుణాలకు వచ్చువారికి హెచ్చరిక చేయడ (Sd) యాహియా అలీ సాహేబ్ చేర్చును, మాన్సిఫిక్ కాన్స్టేబులు

16-2-28 } (సం.) కె. గుండురావు,
నాది కళింగ

ఆనంద విషయములలో చిత్ర పురుషుడు పట్టినసంగతి తెలుసుకుంటే తెలియజేసినయెడల తనకు న్యాయమును నివారణోపాయమును తెలియజేయుటకు సాధ్యమగును. చిత్ర ముడిచినతెనుక క్రిటక కాభోద్యోగిని పంపి అచ్చట సంగతిసందర్భముల నూనీ చికిత్స చేయవలసినవలన కాలసౌజన్యమును, ధనవ్యయమును తప్ప జేయ ప్రయోజనము లేదు. మృతినొందిన మనిషికొరకు వైద్యుని పిలువ నంపుటెట్లొ. యిదియునట్లే, ఒకానొక సందర్భమున నొకరొకరూ యముకొరకు వ్రాయగా అందుకొరకు నిరూపింపబడిన ఉద్యోగి అచ్చటకు వెళ్లగా, చిత్రయంతయు పోయినదియు, కృతనాయకాభివారికి వ్రాసిన సేమిచేతులలో అని జేతుకొరకు వ్రాసినదియు చెప్పిరి. సకాలమున సమాచారము లెప్పిందుకొనవలయు చిత్రము రాకుండ చేయుటకు గాని నివారణకుగాని ముఖ్యమయిన యువనోధము, ఎక్కడ నైనను నైరులకు కీటకబాధ సంభవించు సేమాయని యెల్లప్పుడును అన్ని జిల్లాల తెలపడిని యీకాభోద్యోగులను పంపుట ఆసంభవము, అయిన నీ చిత్తు తొలగింప నశక్తమైనదిగాదు. నినీమా, లాంతరు వెలుడులగువాని సహాయమువలన నైరులకు ప్రబోధము గలిగింపవలెనచాల ప్రయోజనము గలగును.

(నరేంద్రము/

వృత్తాంతలేఖలు

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

ఫి. ఫేబరి 17:— బెజవాడలో శివరాత్రి ఘోర్షము ఈ నెల 15 వ తేదీన జరిగెను. ఈ ఘోర్షములో జేతనావలంబును మలన రథమునకు ట్రాన్సపోర్టును గలభావగుననియు గనుక అట్టి జేతనలను కట్టకండ చేయవలసినదనియు, గుంపెని హనుయంతి కాపు, ఇరుగుంటి కంగ జ్యు. జి. అప్పలస్వామి, జి. పిచ్చయ్య మున్నగువారు పాల్గొనిరి. దీనికి కలుపుకొనియుగాను 144 పెక్కలక్రింద నోటిమొదలి చేసినారు. రథముమీదగాని ఉత్సవ మునకు రెండు ఫర్మాంలలోనిగాని ఏలాటి సంబంధము గలదై నను రాజకీయ గుర్తుల భావము ప్రకటనగలదని నోటి మొదలి నడవ రికబడినది. ఆ ఉత్సవముయందు పోలీసువారు కవాతుచేస్తూ బహుళులలో తిరిగినారు. పోయినసంవత్సరము రథ మునిండ నాడుకుంటూవులలో అలంకరించబడిన పోలీసు వారు కలిగియున్న కనుకించలేదు. కాంతిస్వయంవారే బహుళులకు ఉత్సవమును జరిపించిరి. అప్పుడుజరిగిన చక్కని ఏర్పాటులకై ఊరవారందరు కాంతిస్వయంవారి కొనియాడిరి. ఈసంవత్సరము ఏరెండుల కీలాటి అర్జి నంపిరిగదా?

నిన్న నిజమే ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీయొక్క కార్యనిర్వాహకసంఘసభ జరిగినది. రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘ మును బెజవాడకు మార్చినారు. శ్రీయతి అయ్యజేతనకాశేక్వ రావు పంతులుగారిని శ్రీ దండం నారాయణరాజుగారి స్థానము నకు, శ్రీయతి సి. వి. రంగారెడ్డిగారిని శ్రీ గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారి స్థానమునకు కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొన్నారు. రాజాపురాలోయనుపాదనసభకు ఆహ్వానసంఘ మేర్పడినది. శ్రీ బులుసు సాంబయ్యగారిని ప్రస్తుతము కార్యదర్శిగ నంతుల గున ఏర్పాటుచేసివారు.

బ్రహ్మశ్రీ వల్లది రామకృష్ణ సోమయాజులవారు నిన్నటిదినము చువనకట్టెవును ప్రారంభించివారు. గొప్పకాస్త్రు వేర్తలు వేచేసినారు. బ్రతువు చక్కగ జరుగుచున్నది. కాని నేను అకస్మాత్తుగ గొప్పకర్మము తిరియింపబడిన కొంత క్రమ పడవలసివచ్చెను. ఇప్పుడు ఒకగంట యొక పిమ్మట వెలిసినది.

మధ్యపాన నిషేధము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరు పురపాలక కమిటీ సభలో పాతకాలయొక్క యాంధ్రవర్ష సంఘమునది 15-2-1923 గురువారం సాయంకాలమున జరుగిన మహాసభాసమావేశము జరిగింది. ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయతి యం. శేనుమాసు గారధ్యక్షత వహించిరి. భగవత్పాదలో సభాప్రాంధము గావించబడియెను.

విజయనగర వాస్తవ్యులు, కత్తజను, నగు బ్రహ్మశ్రీ “సామవేదం నూర్యనాగాయణ “కామ్రులవారు” మధ్యపాన నిషేధముపై నిషేధముగ జెప్పియుండిరి. ప్రధమమున మధ్యపాన మునకు గల్గు వివిధప్రయోజనములను, పిదప మూలకావైద్య విద్యాధికారులయొక్క యభిప్రాయములను, యోగ్యతాపుత్రము లను పరిచి యుండిరి.

పిదప శ్రీ బామరాజు కోదనాచలం పంతులుగారు మహాసభ వివిధప్రయోజనములను పురాణేతరములయొక్క ధారణపరచి, తమకు, కల్లు దాగినవారలతో గల్గిన అపాయముల కల్గించి, ప్రభుత్వమునా రీ సంఘములలోయొకటి కలుపుకొనినయెడల, ప్రజలెల్ల డేచుయునులై పూవు శ్రీరామ రాజ్యము సేరాజ్యము పోలిన జనులకై చిరి.

అప్పుడు తమ యంత్రోపన్యాసమున నీమధ్య ప్రజల కీ దరఖాస్తును మెండనియెను. మహాసభాసమావేశము నీక కష్టములు వాటిల్లుచున్న దనియు, లికి పాశ్చాత్యుల చుట్ట పానమున కల్గించి విద్యార్థులై రీప్రయోగ గ్రహించి వారల తమకు సాధ్యమగుంతవరకు వారివారి ప్రజేతములం దీ దుర ధ్యానమునకుల నష్టములతోచించి, మధ్యపాన విరాళమును నిర్మూ లము సాంతముగ జేయగోరుదు తమమధుమధుగ గంభీరవస్థ నమును ముగించిరి.

పిదప సభ్యులచును సభాసభ్యులచును నందఱు లుల్లింపబడిన పిదప, నువ్వారేను గంటలకు భ యుగి సం బడియెను.

తిరువూరు తాలూకా వార్తలు

(ఒక విలేఖరినుండి)

గంపలగూడెము నువ్వారాగాన శ్రీకృష్ణసర్వస్వమునుండి కచ్చివారునుండి తాలూకానుండి కదలిక తేలుండ జేయబడిన అసహాయాధ్యక్షము దిండినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. కద్దరువై నభిమానము విరివిగా వ్యాపించినదని చెప్పట కెట్లెసం దేహమును లేదు. మున్నదినలునది నెండులకు సరియగునూలు నడకబడుచు, మిల్లులూలుగ సరిసమానమగు గట్టికడముగ్గి మిక్కిలి అనందమును ఉత్సాహమును పురిగొల్పుచుండెను.

తిరువూరు గ్రామములోని శ్రీకృష్ణగారుబాతిచుపాత కాల మూపురు ఉపాధ్యాయులతోను సుమారునూటికి వైబడిన బాలబాలికలతోను దిండినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. పాతకాల ము రాజాగారు రాట్టునులు దయచేసి: ఉపాధ్యాయులూ కాపుయందు క్రద్దపించి పోవుటచే ఆకాపుయందు కద్దపిం చుటలేదు. నాయకులకు ఉపాధ్యాయుల లభివృద్ధికి పాటుకడె దగని కలంతును. దాదాపు పాతకాలకు మామునకు రు 50 రూప్యములు భర్తగుచ్చుచు, కేటివరకు పాతకాల స్థాపించు నవ్వడు తాలూకాపాత లాసంగిన విరాళములకునను, మండల సభవారి సహాయములను సర్విస్సుముగ నెఱవేరుచున్నది. ప్రస్తుతము ధనము స్వల్పపడి ఇక నాలుగయిదు మాసముల కన్న పాతకాల సదువుల కష్టకరమని కనబడుచున్నది గనుక రాజా గారు తిరిగి విరాళములకై ప్రయత్నించుచున్నార తాలూ కామహాళయలు గంపూర్తిగా సహాయమొనర్చి రాజాగారి ప్రయత్నమును పూరించి మన తాలూకాయందలి ప్రభువారీయ సంస్థయగు పాతకాలను నిలువజేయవలసి నమ్ముచున్నాను.

గతమునకచ్చి కృష్ణానందల సుభుసభలో నుండలమందు తిలకుస్వరాజ్యనిధిని ప్రోత్సహించుట తీర్మానించబడి నియమింప బడిన రాజాగారు, కలంతురావుగారు, నూకల వీరరావుగారుగారు, అయ్యంగి వెంకటరమణయ్యగారు గల కమిటీ ది 19 తేదీనాటికి గంపలగూడెముచేరి అచటినుండి తాలూకాయంతట బ్రచారము నన్న నిశ్చయించుకొనిరి; గనుక తాలూకాయందలి వీరలు భాగ్య వంతులు మొకసాదారణులు జమీందారులు వారివారి కత్తాస్య సారము విరాళము లాసంగి గయాతీర్మానమును ఫలవంత మొన ర్చి తాలూకాగౌరవము నిలువజేయవలసి నమ్ముచున్నాను.

రానున్న చునకుండల సంఘసభ రాజాగారిచే గంపల గూడెమున కాహ్వానింపబడినది. ఇంకను తేదీ నిర్ణయించబడ లేదు. బహుళా మార్చి నెల మొదటిరెండు వారములలో ఒకరో జున జరుగబడును. తేదీ నిర్ణయించుటతోనే ప్రకటింపబడును. ఆతరువాతమున వచ్చినవారిలో ప్రధమము నాయకులచే జమీందం గోపస్వామి లాసంగిబడును. కనుక తాలూకా పాతకాలకు విచ్చేసి నాయకుల మహావ్యక్తులు విని ఆనందింతు రని ప్రార్థిం చుచున్నాను.

శ్రీ గాంధీ శకము

అవ సంవత్సరాది

ఈరెండవ సంవత్సరము దుర్గశివరాత్రి సంవత్సరాది 20 దుగవాడెగా ౧౯౨3 సంవత్సరం మార్చి ౧౮ తేదీన ప్రవేశింతును. ఆహ్వానముండి మూడును లెక్కబుట్టుకలలోను (వాయు ఉత్సవములలోను) ప్రతిరోజు జరుపు ప్రత్యేకసమావేశములలో ను గాంధీ శకమును వాడుచు మిడి కృతార్థులు కండి లోకగురుగారు గాంధీమహాత్మునియందు మూలందు భక్తిని గౌరవమును తెల్పి: చుండి స్వరాజ్య సుపాదకములందు మూలందు దృఢోత్సాహమును గనుపట్టుడి. దీనిని ముగవండి సంవత్సరాది పండుగనాకు గాంధీశకము అవ సంవత్సరము స్వ రాజ్యమానము ౧ తేదీన గాంధీంచి స్వరాజ్యమానమునకు 3౧ రోజులు (౨) రాంత్రిమాసమునకు 3౦ రోజులు (3) భక్తిమాస మునకు 3౧ రోజులు (౪) చక్రవర్తమాసమునకు 3౦ రోజులు (5) అహింసమాసమునకు 3౧ రోజులు (6) భక్తి మాసమునకు 3౧ రోజులు (౭) ప్రేమాసమాసమునకు 3౦ రోజులు (౮) భూ తదకు మాసమునకు 3౧ రోజులు (౯) శ్రీహిమాసమునకు 3౦ రోజులు (౧౦) భక్తిమాసమునకు 3౧ రోజులు (౧౧) స్వా ర్థత్యాగమాసమునకు 3౧ రోజులు (౧౨) తత్వమున మాసమునకు ౨౯ రోజులు నెంకి 3౬౬ రోజులకు లెక్కించుండి

ఇటుల చేయుటలేని మానమును నూచించు నుజుణము లు మూల లభించి పరిశ్రమను నొందియును. మరి యి గాంధీమహా త్ముని మహావ్యక్తులమును సేవా జ్ఞానము నుంచుకొందురు చేకనే చేసినవారగుదుకు!

గుంటూరు } వింజమూరి భావనాచార్యులు
గాంధీశకం ౨౨-౧౧-౧

కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు

సంఘము

12-2-23 సం॥ తేదీన కాకినాడలో కాకి

నాడ తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గము వారు సమావేశమై చేసిన తీర్మానములు.

(1) గోవాటిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారివద్ద ఉద్దత వ్యవస్థము నిమిత్తము యీ సంఘమువారు బహుళ పుచ్చుకొన్న రు 700 లు కాకినాడ జిల్లాముగా ఉద్దత నిర్మాణము కొరకు వినియోగించబడునట్లు తీర్మానించడమైనది. ఇందు 100 లులో నుండి వెంటనే రు 100 లు మించకుండా యేకులు చేయించి అమ్ముటకు దూదికొనుటకున్నా, రు 100 లు మించకుండా అందునిమిత్తమై ప్రత్తినుటకు అవసరం వెంటనే ప్రత్తినుట ములు నిమిత్తమున్నా, రు 200 లు మించకుండా కడుక నూలు కొనుటకున్నా, రు 300 లు మించకుండా ఉద్దతబట్టలు కొని అమ్ముటకున్నా వినియోగించుటకు కార్యదర్శిగారికి అధికారము యివ్వడమయినది.

(2) యీతాలూకా గ్రామములలో ఉద్దత నిర్మాణము కొరకు యీ సంఘమువారు ప్రజలను ప్రోత్సహించుచు ప్రతి ఫిర్యాలోనూ, ఉద్దత వ్యవస్థనిమిత్తం ఫిర్యా 1కి రు 100 లు మించకుండా ఉద్దత బట్టలు ఫిర్యా ప్రచారముల ద్వారా అమ్మించుటకు తీర్మానించడమయినది.

(3) శ్రీ కంభింపాటి లక్ష్మీనగి: సోమయాజులుగారిని కాకినాడ ఫిర్యా ప్రచారకుడుగా ది 6-2-23 సం॥ లగాను తు నెల 1కి ప్రయాణపు ఖర్చులు సహాయ 25లు చొ॥ నున్నా; శ్రీ॥ రామచంద్రుని వెంకటప్పగారిని ప్రచారకుడుగా గొల్లల జూమిడాడ ఫిర్యాకు: అయిన ప్రజేకు: తేదీలగాయకు నె 1కి ప్రయాణపు ఖర్చులు సహాయ 25లు చొ॥ నూ నియమించడమైనది. తక్కినదరఖాస్తుదార్లను వేతనముపై యిష్టము నియమించుటకు యీ సంఘమువారు రంగీకరించలేదు.

(4) ఈ క్రిందివారిని గౌరవప్రచారకులుగా నియమిం చడమైనది. కాకినాడ ఫిర్యా: అనసరాల రామారావుగారు (2) చింతలపూడి వెంకట్రావుగారు (3) రాజనాల వెంకటరమణయ్యగారు. గొల్లలమామిడాడ ఫిర్యా: శ్రీపాద జగన్నాథు గారు (కాండ్లెల) యందమూరు ఫిర్యా: బద్రిరాజు కాపు రాజుగారు, (2) కొత్తపల్లి వెంకట్రావుగారు (3) కలాది చంద్రయ్యగారు (4) కందికొండ వీధిద్ర:య్యగారు. కొంకి ఫిర్యా: మండలిక బుచ్చెన్నగారు (2) కొమ్మిరెడ్డి వీరాజుగారు (3) పాలంకి దుర్గప్రసాదకాస్త్రీగారు.

(5) గో. జి. కాం. సంఘమువారు యీ సంఘము: ది 1921సం॥లో గ్రాంటుగా యిచ్చుటకు తీర్మానించిన రు 2500లకు 1922 సం॥ ప్రారంభంలో రు 800 లు మాత్రము యిచ్చి వారు నాన మిగతా రు 1700 లు బట్టలు రూపకముగాగాని, లోకసహాయకముగాగాని వెంటనే యిచ్చించమని గోవాటిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారిని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

6. కాకినాడ తాలూకా మహాసభ మార్చి 7-8 తేదీ లున జగన్నాథపురంలో జరుగటకు తీర్మానించడమయినది

1. శ్రీ. లక్ష్మీన వెంకటరత్నంగారు, 2 నాయన తాత న్నగారు, 3. వెన్నెటి సత్యనారాయణగారు, 4. కేశవపు కామరాజుగార్లతో క్రమవారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనుటకు ఆహ్వానసంఘమువారికి యీ సంఘమువారు ముదించుచున్నాను.

7. ఈసంఘమునకు ఆంధ్రపత్రిక (దినపత్రిక) లెప్పించుటకు కాకదర్శిగారికి ధికారి మియ్యడమైనది.

కాకినాడ గుంలు పూడి కామోజీ రావు, 12-2-23 } ఆధ్యక్షులు

ఉద్దత ప్రచారకులు

ఉద్దత ప్రచారకుల దరఖాస్తులు నాకు ఇదివరలో కొన్ని వచ్చినవి వానిని ఆయాజిల్లాల కార్యదర్శిగారు పంపించితిని ప్ర చారకులను నియమించు అధికారము జిల్లాసంఘములవారి కే ది 16-2-23 తారీఖున బెజవాడలో సమావేశమైన ఆంధ్రరాష్ట్రపాలక కర్మమునా రిచ్చియున్నారు. కావున ఉద్దత ప్రచార కులుగా నుండగోరువారు దరఖాస్తులను వారివారి జిల్లాసంఘ ములకే పంపవలెను. నాచేర పంపనకరమగులేను.

దండం నారాయణరాజు, కార్యదర్శి

చీరాల పేరాల పాఠశాల
మనమగు స్వాగతము.

(స్వీయ విలేఖరినంది)

అనవసరముగా మరలమునుండియు "మహాత్ముడు" నువ్వేదేశమునను, దేశ మెల్లయెడల పట్టినను సర్వము, యాద్యవేదకలనుండి తొదలవించుకొని గర్వించుచు, పరిష్కారము చేసి, తేలికల మనోజ్ఞతలను అపొసా తిత్తులవాటి, వాగ్మయి భాగాపాతముచేదనీ, మొలకలెత్తి, పుచ్చి, ఫలించుకొనివచ్చుచు, దేశభక్త్యాగ్రాహ్యులలో నొక ప్రఖ్యాతినడసి, తత్ఫలితముగ విడిచిపెట్టినవానికాదల నొకవర్తనము కలిగి కారాగారముచే గొంతుపెట్టెడిది. తనతోటి బద్ధకలకలదైన మత్స్యనేనా ధురంధరుడు మాయూర జగ్గించుటచేసి అనేకు హిమాలయ వ్యాప్తును భారతదేశంబు మామూలముగ వర్షియించి, వానియందుగల యలరాకు చున్నది.

మీ నిష్పాదనము మీయొక్క యశస్వంత్యకల కల యెడల జెడలబట్టి మౌనము విధమున నానందమును మేల్పెను ను, సతతము పోషకారముచేసి నుండు తమవంటి సాధుమూర్తికి ఘోరకృష్ణము ప్రాప్తిగలదుల వలన మరొక విధమున భోజనముయొక్కను, భిక్షాభోజనమునకు దేశమున నుదయించక పూర్వము హిందూ మహమ్మదీయ సమైక్యనామకరణము నున్న మతోముచ్చటించుచు, తాము స్వయముగా నాచరించి తావును కిమ్మనములందు సహితము హిందవులలో నొకరైనవేదమునందు తమ మోదదాటు కాలము మాయెల్లరకు దినమొక యుగమై గడవును దుస్సహనగా నుండెను.

భగవదనుగ్రహముచే శిక్షను నిర్విఘ్నముగా పరిసమాప్తి నొందించి, సురక్షితముగా రాగలిగినందులకు నిమిత్తకరము నభి నంది తుచున్నాము. నేడెంతయో సుదీనంబుటచేసి మామధ్య మున మరల మిమ్ము కందరించు. భాగ్యము లభించినది.

మహాశయా, జాతీయ మహాసభ "త్యాగముబాటుడు, రాగముమానుడు" అని భేరిని మోగించిన తరువాత స్వార్థము నపేక్షింపక, గర్వమెట్లు గ్రాంటును జూచుచున్న జీర్ణ పాతకాలను, చింతితమైనను మనమున నిమగ్నము, సంతోషముచేతై త్యజించి, మాయెల్లరకు మార్గదర్శకుడైతివి. రాజ మహేంద్రవరమునండి కడలూరి జైలున కేగుతరి, ప్రసవించి యున్న ప్రాణేశ్వరి మరణకృష్ణులై నున్నదని తెలిసియు, మృత్యుకాలమునండి అను రాగలతను వెలిపితివి, జామీ నిమ్మని యొకరేత ప్రబోధించినను పెడవెనుకబెట్టి, జరిగిన పాపాలకై కేటము రణధీనుకైచేసి, ముందంజవేసిన మిమ్ములను క్షుద్రించుటకు దగినపదములు మాకు గన్పించుచున్నవి.

అనవసరము దేశభక్తి పరాయణుడైతై ప్రజాసేవకేయ గలందులకు మీ కాయారోగ్యైక్యత్యయల ప్రసాదించు గాక, అని పరమాత్ముని ప్రార్థించుచు చీరాలపేరాల పాఠశాల మగు మేము మీ కీప్రాయ పూర్వకమగు స్వాగత మర్పించు చున్నాము

చీరాల } ఇట్లు భవన్యతులు,
8-2-38 } చీరాల పేరాల పాఠశాల.

ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలక చతుర్థ మహాజనసభ విశాఖపట్టణ మండల గ్రామపాలక తృతీయ మహా జనసభ

విశాఖపట్టణ మండలములోని అనకాపల్లి పురపాలకసంఘము క్రిందివలెనిది శ్రీ జగన్మాయకులవారి ఇంటియందు పోషకమును మార్చి 9, 10, 11, తేదీలను పంపు రెండుసభలు గుంటూరు జిల్లా గ్రామపాలక సంఘాధ్యక్షులును గ్రామపాలక ప్రతినిధి పతులును, గుంటూరు జిల్లా పేరాల గ్రామపాలకసంఘమునకు శ్రీయుతులగు రావుల వోకనాథులవారు ఆధ్యక్షులైకంద జరుపబడినను, అందు హాజరైనందు, అనిష్టము కలిగి, మన కలు, మదెగారు, కలయారీలు, గర్భమెట్లు జమీన్దారులు అను ఖేదములను పాటింపక మొత్తముగ గ్రామపాలకుల హక్కులవలన గౌరవాభివృద్ధిరములగు వెక్కిరివయములు చర్చించుచును. కావున ఆంధ్రదేశమందలి గ్రామపాలకులను లభిమానులను తప్పక దయచేయ గలందులకు ప్రార్థనా యున్నాము.

సహృదయభావములు

1. చుండూరు ఆయోధ్య రామయ్యపంతులు
  2. పొగరు వనమాలపంతులు
- మరొక భోజనసౌకర్యముల బనలు యేర్పాటుచేయు చుండు. ఈ త్రైపుత్యములు జరుపువారు యాదగిరి, ఆది తుగల వారికి పంపవలెను
- అదేమైన: అత్తిలి చినకెంకటాది పంతులుగారు, పూర్వకార్యక్రమ, విశాఖపట్టణమండల గ్రామపాలక సంఘం, మల్లెపంతులుగారిని, అనకాపల్లి-విశాఖపట్టణం జిల్లా.

ముల్ల సత్యాగ్రహము

శ్రీ ప్రముగు పరిస్థితులు

ముల్ల పేట సత్యాగ్రహ సహాయక మండలివారి యాజ మాన్యమున మార్గదర్శకులయిన భగవదను: కడచినబుధవారము సాయంత్రము ఒక బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడుగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి.

సభను ప్రారంభించుచు శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడు గారిట్లు చెప్పిరి: ఒక సంవత్సరము క్రింద ఇట్టి సహాయకమునకే నేను ఆధ్యక్షురాలుగ నుంటిని. నిజమగు త్యాగము ధైర్యము ప్రకటించుచు దేశమునకు పలుబాధల ననుభవించి దేశభక్తులు ఒక సంవత్సరము గడపివారు. మరల మనమందరము నేటిదినము ఇచ్చట సహాయకమైతిమి. ఇదంతయు భారతీయులు చాలకాలము పట్టుదల వహించి అధికమగు త్యాగమున ప్రకటించి కష్టముల జోయ్యుకొనవల రను వాదము సత్యముకాదని యజ్ఞాచేయ చున్నది.

మిమ్ము దస్తేనుగా రువస్యనించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— మావలలు అధో, తిహలు కాకుండుటకై మన మిత్రయత్నము లొనర్చుచున్నాము. ఈసమస్య విషయమున భారతీయులు తగు ఉత్సాహము ప్రకటించుటచేదని చింతించుచున్నాము. ముల్ల సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రారంభ సమయమున ప్రచారముల నిరుపమానమగు త్యాగము ప్రకటించియుండుట చేతనే ఈఉద్యమమంతరకునిల చియున్నది. ఈఉద్యమమే కడకు విజయముకలదు ననియు తాతాంపెనీవారు కడకు అపజయము గాంచెదననియు నాకు నమ్మకముగలదు. ఇంతవరకు 2406 మందిలో 1206 మందిమిత్ర మే తాతకంపెనీవారు యచ్చిన నమను అంగీరించినారు. అప్పు ట్లుట్ట: పోవుటచే వారిభగవదను అంగీకరింపవలసినవైనను, వీరందఱు మానవలలు కారనువిషయము గమనించవలెను. ఈసత్యాగ్రహోద్య మమువలన కంపెనీవారి క్రొత్త తీర్మానించినది. మనకట్టుదల విడువ టందొక చుకేయమనే యాంక్షలెను. ఏమిట నెలాఖరులోగ నాటాడునందల మందెనను కారాగృహమునకు పోవలయును. ప్రస్తుతము ఈసందర్భమున 200మంది కారాగృహమునకు పోయి యున్నారు. ఈ సత్యాగ్రహములు భార్యలు తమ గృహములయందుండె యైనవరకు తమభర్తల కడకేగుటకు ఉత్సాహ జదుచున్నారు. శ్రీమంజునర కారాగృహములకు పోయినారు. ఇటీవల నేభుమజులు గారు కారాగృహమునకు పంపబడిరి. వీరినేక త్యాగము మికందరకు తెలియును. వీరి కుటుంబములకు చేరిన వారు ప్రస్తుతము నిరాధారులై యున్నారు. ఇట్టిభరిసీతులలో మహారాష్ట్రనాయకులు కొందఱు ఈ ఉద్యమమునందు చేరకనే గాననుండుట ఉచితముగలేదు. అయిన సత్యాగ్రహముల తమభ ర్యమును విడనాడె ధైర్యముతో జనిచేయుచుండవలెను. మీరందఱు ఒక్క పర్యాయమైనను కారాగృహమునకు పోకుండి: మీమాఖములనే మేము చూడచుని ఈనాయకులే కొంతకాలము క్రింద కఠినముగబలికియుండిరి. వారామాటల నిపుడు మరచిట్టు న్నుది. ఇంకను అధికసంఖ్యాకులు త్యాగము ప్రకటించి బాధ తమటకు సంక్రియై యుండవలెను.

ఇటీవలనే 18 మానవుల కలిగి పొందిన భూమిగా టుగానిని వారిభార్యలు, పయ్యారి, త్యాగముకాశ్రమి, వారి భార్య లకు తాపివాను కొంగేగారికి ఇతరసత్యాగ్రహులను అభినందించు చుకన్నేనుగా రొక తీర్మానము పాడించిరి. ఈ తీర్మానమును నిబళకుగాను జలపించిరి.

ఆధ్యక్షురాలు ఈ తీర్మానమును వోటునకు పెట్టుచు ఈ తీర్మానమును ఆమోదించి చేతు లెత్తువారందఱు స్వాతంత్ర్యమునకు కారాగృహమునందు బాధల ననుభవించుచున్న సత్యాగ్రహులను ఆదర్శముగ గ్రహించి వారివలనే ప్రకర్తించుట సంపి దులై యుండవలయునని జెప్పెను. తీర్మానము ఆమోదింపబడిన (భాంబాయి) ప్రాంతం.

వైస్రాయిదంపతులు భోపాలుసంస్థానమును దర్శించుట

వైస్రాయిదంపతులు భోపాలుసంస్థానమును దర్శించిరి. లీగమ్ గారు వారివచికిరితి స్వాగతమిచ్చి తమ కుమారులను వారముని కుమారులను చూపించిరి. వైస్రాయిగారు భోపాలు లీగమ్ గారి చే స్థాపించబడిన మోక్షార్థము దర్శించి స్వరజనులకు శ్వాతా చుండుటాటగుటకై మోక్షార్థ కర్పరచిన లీగమ్ గారిని శ్వా యాధిపతులను శ్వాతాపాదులను వారి వృత్తిని తగురీతి ప్రశం సించిరి.

సిమ్లాలో హిమపాతము

15-వ తేదీని రెండడుగుల హిమపాతము కలిగెను. రోడ్డు రాకపోకలకు పీలుగాలేదు. ఈహిమపాతమువలన నీసంవత్సరము నీటియిబ్బడి కొంతవఱకు తగ్గవచ్చును.

సయామ్ రాజకుమారుని యాగమనము

ఈ దేశమున పరకలిసంఘము లెట్లు జనిచేయుచున్న వో పరిశీలించుటకు సయామ్ దేశపు రాజకుమారుడు సతీసమే తుడై పర్యటనము నల్పులు లాకతోడ నగరమున కరుదెంచి ప్రభుత్వయందరమున సత్తులుగ నున్నారు.

బందిపోటుదొంగలను పట్టుకొనుట

విడిమిదొంగల శాయకత్వమును పోలీసుదళము వెను నర్ జిల్లాలో పోలీసువాచున జభీ గ్రామమున నలుగురు బండి పోటుదొంగలను, వారిని సంరక్షించుచున్నవారిని, పట్టుకొనిరి.

భారతీయగమనమీదము

కెన్యా ప్రభుత్వచర్యపై నాక్షేపణ

సాక్షాద్య భారతీయ పౌరసంఘమువాడు భారతీయులను కెన్యాలోనికి రాకుండజేసిన కెన్యాప్రభుత్వమువారి చర్య నాక్షేపించుచు భారతీయులకు పోవుటకు వీలైన ప్రతేకములూ వారికి మూకుకుండు సంరక్షరములనుండి యనుభూతము లగు చున్ననాక్కులను నేడు తొలగించుట యశ్వాయమని తెలిపిరి.

వలసరాజ్యములలోని భారతీయులకు

జరిగిన యన్యాయమునకు వ్యక్తికారము

బొంబయి భారతీయనర్తకసంఘము

వలసరాజ్యములలోని భారతీయులకు ఆయాకాజ్యముల ప్రభుత్వములకాకు గావించుచున్న యశ్వాయమునకును అనాక రణమునకును ప్రతికారముగ బొంబయిలోని నర్తకసంఘమువాడు (1) ఈదేశమునకు వలసరాజ్యములనుండి వచ్చు విశేషయులపట్ల నాదేశములలో భారతీయుల విషయమున వర్తింప జేయబడు నియమములనే వర్తింప జేయ వలె నని యు (2) ఈ దేశ యులలో నివసించు వలసదేశవాసులపట్ల నాదేశములలో భార తీయులకు వర్తింపజేయబడు నియమములను పూర్తివర్తింపజేయవలెననియు (3) సాక్షాద్య స్థానిక రాష్ట్రీయూది ప్రభుత్వకా ఖలలో వలసరాజ్యవాసులకుద్యోగముతీయదగదనియు (4) వలస రాజ్యములకు చెందినవీరియు వారి చే నడు ప బడు నట్టి హాకలను భారత నాకాక్షయములలోనికి రానీయదగదనియు, (5) వలసరాజ్యములనుండి వచ్చు కన్దువులవై చెట్టింపుసంకము లను జేయవలెననియు తీర్మానమును గావించిరి.

వైద్యరత్న పండేతి డి. గోపాలాచార్యగారి

(3)

కలరాజ్ వధములు

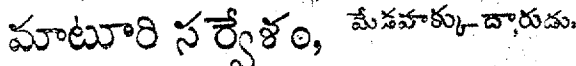
మాకలరామందులు అనేక మున్యనిసాలిటీవారిచే పో దబడియున్నవి. 3 ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికై యుపయోగింపబడు మందు గో నెల్ల మాకలరామందులు శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతమహించెన 1045-3

మామందులు కలవోట కలరా లేదనియే నమ్మవచ్చును. మేము అనేకవేలజనులకు ఇచ్చిచూచి దీనిమహిమను తెలి కిగిని యున్నామును అతిశయోక్తిగా నెంచకుండదు. పసిబిడ్డలు మొదలు వృద్ధులవఱకు ఆందజును, గర్భిణి స్త్రీలకు చూడ పినిమపయోగింపవచ్చును. ఇతరమందులకలె నిని మూత్రమును బంధించుట మొదలగు దుష్టనములకు వోటిన్నవై.

కర్పూరాద్యరిష్టము 6 బెన్సుల సీసా యు 0-12-0 } కలసి ఒకసేట్లు యు 1-2-0
నిమ్మాచి సంచేవని మాత్రము 12 0.6-0 }

తంత్రివిలాసము. పండిట్, ముద్రాను. ఆయుర్వేదాశ్రమము. 41, ఆచారప్ప విధి మద్రాసు.

మ. దాసు,

ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రేమింగు కంపెనీ,
పోల్ ఏజంటు: కాకినాడ.